

6419, VII, C, g. m a!

73
1901

Poslednji Mohikanec.

Mohikanec ponosen dvigne roko proti množici in pokaže z drugo na svoje znamenje.

Natanael Bumppo.

Angleški spisal

J. F. Cooper.

II.

Poslednji Mohikanec.

Povest, predelana za mladino.

V Ljubljani.

Založil Janez Giontini.

1900.

36419

36 4 1P

030002529

Prvo poglavje.

Dogodki, katere hočemo opisati, so se vršili na ozemlju med izvirki hudsonske reke in sosednjimi dolgimi jezeri, in sicer v tretjem letu krute vojne, ki se je bila vnela med Angleži in Francozi. Jasno je bilo, da se bode vojska neugodno končala za Angleže, zakaj dan na dan so izgubljali več posestev.

Ko je torej v trdnjavico Edward, ki je branila posestva med hudsonsko reko in jezeri, došla novica, da se francoski general Montcalm z veliko vojsko bliža ob Champlainskem jezeru, niso bili Angleži nič tako veseli, kakor mora biti vojak, če lahko stopi proti sovražniku. To novico je prinesel Indijanec, katerega je bil poslal zapovednik trdnjavnice William Henry ob Champlainu, general Monso, h generalu Webbu v trdnjavico Edward s prošnjo, naj mu pošlje pomoči. Imel je namreč samo polk vojakov in je bil torej preslab, da bi se ubranil sovražnikom. General Webb je precej odposlal več sto mož, ki so se zarana napotili proti trdnjavnici, oddaljeni le kakih pet ur.

Uro pozneje so se pred večjo hišo, kjer sta hodila dva stražnika, vršile priprave za drug odhod. Stalo je tam šest konj, med njimi dva za ženske, kakor se je dalo soditi po sedlih. Pri gledalcih je bil mož precej čudne postave. Nič ni bilo na njem takšno, kakršno bi moralo biti. Imel je veliko glavo, ozka ramena, dolge roke in tanke noge. Oblečen je bil po indijansko, pa brez ukusa. Iz velikega žepa zamazane svilnate suknje, obrobljene z obledelimi srebrnimi pramiči, mu je gledala lesena piščalka, ki je vzbujala radovednost vseh gledalcev. Ko se je ta mož že nekaj časa potikal med služabniki, je hotel pričeti razgovor z indijanskim poslanecem, ki je čakaje slonel ob stebru pri hiši. Indijanec v vojni opravi svojega rodu in obo-rožen s sekiro in nožem, se niti ni zmenil zanj. Samo za hip se je njegovo bistro oko srečalo z njegovim očesom, potem pa se je zaničljivo obrnil od njega.

Zdajci stopi mlad častnik z dvema damama v potni opravi iz hiše in jima pomaga na konja. Nato zajaše sam, in vsi se pod vodstvom Indijančevim odpravijo na pot. Tudi mnogo služabnikov je šlo ž njimi.

„Ali poznate Indijanca, ki nas vodi?“ vpraša mlada gospodična, ko so bili že daleč

od trdnjavice. Bila je zaročnica častnikova in hči Monrojeva kakor njena družica Cora.

„Zanesljiv je, draga Alica“, odgovori major Heyward. „Služil je našim prijateljem Mohawkom; kako pa je prišel k nam, ne vem.“

„Meni ni nič kaj po volji. Nekaj ima na sebi, kar me plaši.“

„Nič se ga ne bojte, dokler sem jaz pri vas“, reče častnik brezskrbno. „Toda vidim, da se je ustavil. Skrivna bližnjica, na katero nam bode iti, se menda tukaj loči od ceste.“

„Kaj misliš ti?“ vpraša Alica, obrnivši se k sestri.

„Ali naj ne zaupamo možu, ker ni naših šeg in ker ima črno polt?“ odgovori Cora hladnokrvno. Alica se nato ni več obotavljala, nego je z drugimi vred zajahala za vodnikom po temni, zaviti stezi. Služabniki pa so se odpravili po veliki cesti, da ne bi bilo preveč sledov, kakor je dejal divjak.

Prav tedaj, ko so hoteli zajahati izmed pritlikavega drevja v temni gozd, so začuli za sabo peketanje konjskih kopit. Heyward ustavi konja in se ogleda. Za nekaj časa se približa na suhotnem konju mož s piščalko, katerega smo že omenili.

„Koga iščete?“ vpraša Heyward in nagrbanči čelo; „mislim, da ne prinašate hudih novic.“

„Družbe iščem v trdnjavico William Henry,“ odgovori tujec prijazno. „Saj ste vi tudi namenjeni tja; tedaj bode krajša pot, ako bomo jezdili skupaj.“

„Kdo pa ste?“ vpraša Heyward nekoliko prijazneje.

„Ime mi je Gamut, David Gamut. Drugega daru nimam nego umetnost, da pojem psalme na čast najvišjega Boga.“

„Možje vsekakor učenec Apolonov“, vzklikne Alica dobre volje; „posebna zaščitnica mu hočem biti.“

Major Heyward se nasmehne in izpodbode konja. „Pravzaprav me veseli, da sem vas spoznala,“ reče potem Alica tujcu, „zakaj dobro bode, ako svoje vednosti pomnožim z izkušnjami takega mojstra. Ali ne bi hoteli pokazati, kaj znate?“

Drage volje potegne Gamut majhno pesmarico iz žepa, natakne naočnike, okovane z železom, na nos, zapiska na piščalko in zapoje potem duhovno pesem. Osupel se obrne Indijanec in v slabi angleščini nekaj zamrmra Heywardu. Ta uljudno, toda odločno zapove pevcu, naj nikar ne spravlja vseh v nevarnost z glasbenimi poizkusi.

„Duncan, to ni lepo, da ste čarobnost mojih sanj pregnali z osornim svojim basom,“ reče Alica in se poredno nasmehne.

Major prijazno pogleda nevesto, zdajci pa se mu obrne oko proti gošči in nato obstane na vodniku. Zdelo se mu je, da je bil v grmovju ugledal žareče oko nekovega Indijanca; toda videčega, kako neizpremenjeno resen koraka Indijanec poleg njega, ga je minil ves sum. „Bržkone je bila svetla jagoda,“ si je dejal in je brez skrbi jahal dalje.

Toda ni bilo tako. Zakaj jahači še niso bili dobro odšli, ko so se oprezno razgrnile veje in obraz, tako uporen in strašen, kakor le more biti od strasti in prirodne divjosti, se je obrnil za potniki. Hudoben nasmeh se je Indijancu razširil po temno poslikanem licu, ko je videl, kam so krenili brezskrbni potovalci.

Bilo je že precej pozno, in major Heyward se je čudil, da so še tako daleč do konca poti. Prestrašil pa se ni malo, ko mu je vodnik dejal, da so izgrešili pot. Jezen je razjahal, zakaj zdajci je spoznal, da jih je bil Indijanec nalašč zavedel v hosto. Prepričan je bil, da so še dalje od trdnjave William Henry nego zjutraj. Toda Indijanec je bil pozoren. Videč, da major razjarjen hiti proti njemu, skoči v gozd in izgine v gošči.

Heyward je stal, ne vede, kaj bi storil. Njegova skrb se je še povečala, ko je videl, kako preplašeni sta njegovi spremljevalki. Zdajci

tanko uho Corino začuje šum, kakor bi bil kdo utrgal vejo v gošči. Heyward se obrne proti onemu kraju. „To so prijatelji v stiski,“ de olajšan, „dva Indijanca in belokožec, lovec, kakor je videti. Ako Bog hoče, je ta mož Anglež.“

Lovec se približa s puško na levem ramenu, a s kazalcem na petelinu. „Kdo prihaja semkaj v goščo in njene nevarnosti?“ vpraša majorja.

„Dobri kristjani in prijatelji kraljevi,“ dé Heyward. „Ali veste, kako daleč je do William Henryja?“

„Strela božja!“ vzklikne lovec nasmehoma, „tako daleč ste od tam kakor lovski pes, če se razprostira Sv. Jurija jezero med njim in med divjačino.“

„Za vraga!“ reče Heyward. „Kaj naj storimo? Zavedel nas je prekanjeni Indijanec, ki nas je hotel voditi po bližnjici, potem pa je dejal, da je zašel.“

„Indijanec, pa zašel!“ pravi lovec in zmaje z glavo. „Ali je Mohawk?“

„Huronec,“ odgovori major.

„Hugh!“ vzklikneta Indijanca, ki sta doslej molče poslušala.

„Huronec,“ ponovi lovec; „ni čudo, da vas je zavedel“.

„Toda saj je služil za prijatelja pri naši vojski.“

„Jaz pa vam pravim, da so Huronei sodrga kakor vsi Mingi,“ reče lovec določno. „Vsa čast pa Mohikancem. Pogledjte moja tovariša: ta sta poštena in zvesta.“

„Kdo bi se pričkal o tem! Rajši mi povejte, ali nas hočete za dobro nagrado privedi v William Henry. Zdi se mi, da poznate gozde; gotovo ste že služili vojski za oglednika.“

„Seveda sem,“ pravi lovec nekamo ponosen, „toda za najboljšo puško v naselbinah bi vas ne mogel več privedi do vašega namena. Gozd je poln prežečih Irokezov, in vaš vodnik, ki ga dobro poznam in katerega zovejo Francozi, ki jim služi, le Renard subtil, bi vas kaj skoro pripravil pod njih sekire.“

„Kaj naj storimo?“ vpraša Heyward. „Določite sami, koliko zahtevate, če mi pomagate oteti te gospodični.“

Oglednik se obrne k Indijancema. Razgovarjali so se precej dolgo v svojem narečju. Potem povzame oglednik: „S Chingachgookom in njegovim sinom Unkasom bom storil vse, kar je v človeški moči, da otmem te nežni cvečici, ki nista za pustinja. Toda obljubiti mi morate dvoje.“

„Vse, kar hočete.“

„Prvič morate biti mirnejši [nego tihi gozdi, zgôdi se karkoli. Drugič ne smete živi duši razodeti kraja, kamor hočemo z vami.“

„Rad vam obetam oboje.“

„Torej pojdimo. Čas je drag.“

Odidejo proti reki. Indijanca primeta za konje in se napotita ž njimi v rečno strugo. Nekoliko od brega so se obrnili in stopali za gričem ravno na nasprotno stran. V tem potegne oglednik čolnič iz drevesne skorje izpod grmiča in veli gospodičnoma, naj stopita vanj. Bali sta se sicer nekoliko narastajoče teme, ali vendar sta stopili v čolnič. Oglednik in Heyward sta veslala proti reki med skalami, in tako so srečno čez pol ure dospeli do skalnatega otoka. Pevec Gamut pa je moral po vodi bresti za njimi.

„Kje smo?“ vpraša Heyward.

„Ob Glennu, nad slapom,“ odgovori oglednik glasno, zakaj ob grmeči vodi se ni bilo bati, da bi ga slišali sovražniki. „Zdaj naj gospodični oprezno stopita iz čolna in na skalo. Tamkaj že prihajata Mohikanca, ki sta spravila konje v drugi jami ob reki; ž njima vred nam poskrbim nekoliko divjačine.“

Potniki so drage volje slušali njegova navodila. Ko vsi stopijo na skalo, čolnič zopet

zdrči v nepredorno temo. Nekaj časa so ostali Angleži popolnoma sami, a skoro se je čolnič vrnil, in Unkas ga je pripel na bregu, dočim sta njegov oče in oglednik, prišedša z živili, svoje varovance privedla v prostorno duplino z več izhodi. V enem izmed njih sta Indijanca zakurila ogenj in oglednik se je pripravljal, da bi spekel divjačino. Plamen mu je sijal na zagoreli obraz; nedaleč od njega se je ukvarjal vitki, mladi Mohikanec. Zelena lovška srajca mu je pristojala kaj lepo, in črno, bistro oko v pravilni glavi, ostriženi do skalpovega kodra, je tako zvesto zrlo na belokožce, da je Alica šepnila sestri: „Tukaj bi spala brez strahu, ko nas varuje tako neprestrašen, vrl mladenič.“

„Upajmo, da se skoro izkaže vrlega prijatelja,“ reče major, ki je začul njene besede.

Ko je bilo meso spečeno, je Unkas stregel gospodičnoma dostojanstveno, ali boječe. Heyward je bil kaj dobre volje, ker je vedel, da se indijanski vojščak ne sme ponižati tako, da bi stregel ženskam. Ali oglednik ga je opravičil, češ, da gostoljubnost zahteva tako.

„Mislim, da si postrežemo sami,“ je dejal oglednik, ki sta ga tovariša imenovala Sokolje oko. „Sicer to ni večerja, kakršne je vaje kraljevski častnik, toda meso je voljno in sočno,

in videl sem že marsikoga, ki je bil vesel, če ga je utegnil jesti sirovo in brez začimbe.“

Chingachgook je ostal vedno resen, dasi ga je tujec s piščalko že večkrat poizkusil kratkočasiti. Vsi so jedli slastno. Skoro bi bili pozabili, da so v nevarnosti, ko ne bi bil oglednik neprestano posluškal na vse strani.

Zdajci se začuje zunaj glas, ki ni bil niti človeškega niti živalskega izvora.

„Kaj je to?“ vzklikne Alica in se boječe poprime sestre. Niti Sokolje oko niti Indijanca ne odgovorita. Poslušala sta, ali se ne ponovi, nato pa sta se nekaj časa menila v svojem jeziku, in naposled je Unkas odšel iz dupline.

„Nihče ne vé, kaj je bilo,“ reče potem oglednik, „dasi se že leta in leta potikamo po gozdih“.

„Ali ni bil krik, kakršnega zaženo Indijanci, če hočejo prestrašiti sovražnika?“ reče Cora izredno mirno.

„Ne,“ reče Sokolje oko, „bil je nadčloveški glas. No, Unkas, kaj si videl?“ vpraša mladega Indijanca, ki se je ravnokar vrnil; „ali je zunaj videti naš ogenj?“

„Ne. Pa zunaj tudi ni nič videti. Pojdite v drugo duplino, in poizkusite spati. Pred solnčnim vzhodom bo treba zopet vstati in prehoditi

največji del pota proti trdnjavici, ko bodo Mingi še počivali.“

Cora je takoj slušala ta nasvet. Bila je tako trdna, da se jej je nemudoma udala tudi Alica. „V kakšnih skrbeh je pač oče za naji“, vzdihne, legši na mehko travo, katero je bil Unkas prinesel za gospodični.

„Vojak je in mora biti pripravljen, da se tudi kaj prigodi hčerama, ako ji je že pustil z doma,“ reče Heyward.

„Bilo je morda napačno, da sva se ob tolikih nevarnostih vendarle odločili za poset.“

Zdajci se iznova začuje oni grozni glas. Brez sape in glasu sta deklici zrla na majorja, ki je vstal in stopil k možem spredaj v duplini.

„Bilo bi, kakor da nečemo slušati svarila,“ reče Sokolje oko, „ako še dalje ostajamo v zavetju, ko se slišijo taki glasovi v gozdu. Pojdimo stražit ven na skalo.“

„Ali je nevarnost tolika?“ vpraša Cora, ne da bi kazala kaj strahu.

„Vsekakor je nekaj posebnega,“ pravi Heyward in vzame samokrese. „Bodisi znamenje miru ali boja, paziti je treba. Prijatelj, idite, jaz grem za vami.“

Mesec je izšel in medlo svetil skozi vrhove gozdnih dreves. Spodnji del skale, na kateri so stali možje, pa je bil še v senci. Povsod je bilo

vse mirno, samo voda je bobnela črez skale. Zaman so gledali na nasprotni breg, da bi spoznali, kaj je bilo zakričalo tako grozno.

„Nič se ne vidi,“ šepne Heyward. „Lepa noč! Kako bi se sicer čudili takemu prizoru, ali sedaj —“

„Čuj!“ ga ustavi Unkas. Ni bilo treba tega opomina. Še enkrat se je začul grozni glas, kakor bi prihajal iz rečne struge. „Če kdo ve, odkod izhaja ta glas,“ reče Sokolje oko, „naj pove. Jaz mislim, da ni pozemeljski.“

„Jaz pa vem, odhod izhaja,“ odgovori Heyward. „Dostikrat sem ga že slišal na bojiščih. To je grozni krik konja, ki se bori s smrtjo. Moj plemeniti konj je ali že v krempljih gozdnih zveri ali pa vidi nevarnost, kateri ne more uiti.“

Oglednik in Indijanca sta ga poslušala kakor kdo, ki pač misli, da bi bilo mogoče kaj takega, pa se vendar ne more iznebiti svojih misli. „Premalo umejem o konjih,“ reče Sokolje oko, „da bi vam ugovarjal. Mogoče pa, da prete konju volkovi in da nas zato kliče na pomoč. Unkas, pojdi s čolnom tja in vrzi ogenj med zverine, da jih preplašiš.“

Mladi Indijanec komaj pride do vode, ko se oglasi z brega zateglo tuljenje. Čimdalje bolj se je čulo iz daljave, kakor bi zveri, zdajci

preplašene, same po sebi zapuščale plen. Unkas se naglo vrne, in vsi trije možje začno resen razgovor. Sklenili so bdeti vso noč zdaj ta zdaj drugi.

Zgodilo pa se ni ponoči nič posebnega.

Ko je mesec zašel za temnim bregom, je oglednik vzbudil tovariše, češ, da je čas oditi. Zdajci pa se začuje grozovito tuljenje na bregu, kakor bi razsajali vsi peklenski duhovi. David prestrašen plane pokonci in si z rokami zamaši ušesa. Zablislilo se je in počilo z brega, in brez zavesti se je zgrudil na tla. Sovražniki zatulijo od veselja, a tudi Mohikanca zakričita in popadeta puško. Začelo se je ljuto streljanje, ali zadel ni ne ta ne oni, ker so bili vsi preoprezni. Zdajci se zablisne onostran skale iz puške oglednikove, in precej nato se zasliši bolesten vzklik z brega. Potem je bilo vse zopet tiho.

Heyward si izkoristi to ugodno priliko in potegne Gamuta v duplino. „Sedaj je pač še otel svoj skalp,“ reče Sokolje oko. „Le pustite ga v miru; zavedel se bode skoro in potem bode opreznejši.“

„Ali nas bodo divjaki še napadli?“ vpraša Heyward.

„Seveda,“ odgovori Sokolje oko. „Izgubili so enega izmed tovarišev in se umeknili, kakor

jim je navada. Držati se moramo, dokler Monro ne pošlje pomoči.“

Duncan nasvetuje deklicama, naj gresta v duplino in skrbita za ranjenega Gamuta, ki se je že začel gibati. Nato je šel za oglednikom, ki se je bil skrtil za veliko skalo, dočim sta bila Mohikanca ostala v skalni reži, odkoder bi lahko zabranila dohod do slapa.

„Poglejte tja,“ šepne Sokolje oko, „kjer grmi voda črez skalo! Naj ne bom človek, če ti rdeči vrage ne plavajo dol do rtiča in če niso morda že dospeli do otoka! Mirujte, sicer vam odpihnejo lase z glave.“

In res. Tam kjer je bila voda odplavila ogel mehke skale, so bili nekateri sovražniki šli v vodo, da bi jih zanesla do rtiča skalnega otoka. Skoro nato se pokažejo štiri temne glave za nekaterimi debli plavajočega lesa, ki so bila obvisela ob skali. Peti divjak se je pokazal ob zelenem robu tik slapa. Plavač se je trudil na vso moč, da bi došel do zemeljskega rtiča in že je iztegnil roko po rešilnem deblu, ko ga zdajci vrtinec potopi v globočino. Začul se je samo eden divji vzkrik, nato je bilo zopet vse tiho. Zdajci zabrlizgne Sokolje oko na prste, in Mohikanca se mu takoj oglasita. Nad plavajočim lesom se prikaže nekaj glav, ki pa hipno izginejo. Zajedno se oglasi novo kričanje, in nato

plane nekaj divjakov izza debel. „Hugh!“ se zasliši klic Unkasov.

„Jih že vidim!“ odgovori Sokolje oko, hladnokrvno vzdigne puško in ustrelj. Prednji Indijanec poskoči kakor obstreljen in se zgrudi. Tudi Unkas je zadel svojega moža, Heyward pa je izgrešil sovražnika. „Sedaj pa nanje!“ vzklikne oglednik, potegne dolgi nož in plane na divjaka velikanske rasti. Ob istem času je Duncana napadel drug divjak. Oglednik po kratkem boju zmaga divjega sovražnika in mu zasadi nož naravnost v srce. Heywardu pa je pela huda v boju z gibčnim sovražnikom; meč mu je bil zlomljen, in že ga je potiskal divjak proti prepadu. Še eden korak, in padel bi bil v globino. Že ga je Indijanec davil za vrat — zdajci pa ustrelj Chingachgook in zadene sovražnika na smrt. Zajedno iztegne Unkas roko in prestreže majorja, da se ne prevrne v prepad.

„Nazaj v duplino, če vam je do življenja!“ zakliče Sokolje oko. „Delo je dovršeno šele na pol.“

Druĝo poglavje.

Bil je res že skrajnji čas. Toliko da so vsi zopet prišli na prejšnja stališča, so divjaki na bregu grozno zatulili in začeli ljuto streljati. Ali nobena krogla ni zadela.

Zdajci udari ena prav blizu majorja ob tla. Sokolje oko jo vzdigne. Bila je vsa razblinjena.

„Padajoči svinec se ne razblini tako,“ pravi Sokolje oko; „če bi prihajal izpod neba, bi bilo drugače.“

V tem hipu nameri Unkas na visok hrast, čigar veje so se širile nad reko. Gori na vrhu uzro Indijanca, le malo skritega med listjem.

„Ti vragi bi zlezli celo v nebesa,“ pravi Sokolje oko; „Unkas, pazi nanj, dokler ne nabijem puške. Potlej ga bodeva! Sedaj!“ Dve krogli se zapičita v hrast. Divjak pa se porogljivo zagrohota in ustrelj. Njegova krogla sname ogledniku kapo z glave.

„Strela!“ zakliče Sokolje oko. „Tako ne sme biti dalje. Tvoj oče naj tudi strelja nanj, da ga

sklatimo z drevesa!“ Chingachgooku pokažejo sovražnika, ki je venomer streljal nanje in Heywarda celo ranil v hrbet. Indijancu se je zdelo kaj varno na drevesu, tako da je celo iztegnil nogo na njem. V istem hipu sproži stari Mohikanec in zadene sovražnika tako dobro, da se strese in izpusti puško. Nekaj časa se je poizkušal obdržati na vrhu, toda moči so mu pošle in treščil je v vodo. Vzgroženi zatulijo Indijanci v gozdu. „Zdaj pojdi k čolnu in prinesi mi véliki rog s smodnikom; zadnji strel imam v puški,“ reče Sokolje oko Unkasu.

„Potrebovali ga bomo,“ reče mladenič in odhiti proti reki. Zdajci pa prestrašen potihoma vzklikne: „Čolna ni več!“

Sokolje oko in vsi drugi se zdrznejo. Nedaleč ugledajo na reki, kako Huronec odpeljava čolnič. Nehotoma sežejo vsi po puški in ustrelje, ali Indijanec v čolnu se jim glasno zasmee, in takisto se zagrohotajo njegovi tovariši v gozdu.

„Lahko se smeje ta sodrga,“ vzklikne oskrbnik. „Poslednji strel je bil, in tri najboljše puške v teh gozdih niso zdaj vredne več nego tri slamnate bilke. Naša poslednja ura je bila. Samo poučiti je še treba te lopove, da umremo kakor pravi možje.“

Iz oči vseh drugih je spoznal major, kako resnične so te besede. Resen je sedel Chingachgook

na drugo skalo ter začel urejati svoj skalpov koder za poslednjo strašno službo. Duncana je obšla neznana skrb.

„Morda pa vendar še ni tako hudo; morda nam pride pomoč. Sicer pa so se tudi sovražniki že naveličali boja.“

„Boste že videli, kako se priplazijo, kakor zvite kače! Chingachgook, brate moj, zadnjikrat sva se borila skupaj, in Mingi bodo slavili smrt modrega Mohikanca, čigar oko je pretvarjalo noč v dan in oblake v pomladno meglo.“

„Naj potegnejo svoj najostrejši nož,“ odgovori Indijanec ponosno, „najhujšega sovražnika imajo v rokah. Unkas, zadnji potomec našega plemenitega rodu, pojdi in povej jim, naj se podvizajo, preden se izprevržejo v ženske.“

„Zakaj pa ne bi pobegnili v gozde in prosili Boga pomoči?“ povzame Cora.

„Ne v gozde,“ odgovori Sokolje oko.

„Pa poizkusite po reki,“ de Cora, „zakaj še odlašate!“

„Zakaj?“ reče oglednik s ponosnim pogledom. „Kaj naj porečemo Monroju, če nas vpraša, kje in kako smo zapustili njegovi hčeri?“

„Pojdite in recite mu, naj hitro pošlje pomoč.“

„Chingachgook, Unkas, ali sta čula besede črnooke deklice?“ de oglednik.

Prvi je premišljaj nekaj časa. „Prav,“ deje naposled, se zopet okraši z orlovskim peresom, vtakne orožje k sebi in se odpravi proti onemu oglu, kjer ga je bilo najmanj videti z nasprotnega brega. Takoj nato izgine v vodi. Za njim vstane tudi oglednik. Videti mu je bilo, da odhaja težko. „Če vas bodo tirali v gozd, lomite vejice ob grmovju, mimo katerega pojdete, in stopajte trdo, kolikor le morete; vaši prijatelji pojdejo potem za vami do konca sveta.“ Rekši stisne vsem roko, tožno pogleda puško in se potem spusti v vodo.

Cora vzpogleda. „Unkas, zakaj ne greš za njima?“

„Unkas ostane,“ odgovori mladi glavavar mirno.

„Ne, pojdi k mojemu očetu in povej mu, naj ti dá denar, da se odkupimo!“

Mladeničevo oko se stemni, vendar sluša Coro ter se kakor onadva požene v penečo vodo. Deklica se obrne k Heywardu. „Čula sem, kako izborno plavate, Duncan,“ reče z ihtečim glasom, „otmite se za bližje prijatelje“.

„Jaz ostanem,“ pravi major tako odločno, da Cora kar utihne. Alica je bila skoro brez zavesti. Sestra jo zavleče v najgloblji kot no-tranje dupline, Heyward in David pa stopita za njima.

Minila je minuta za minuto. Zdajci pa nastane zunaj grozno kričanje.

„Izgubljeni smo!“ vzklikne Alica in se oklene Core.

„Še ne,“ reče major, „niso nas še zasledili“. Hipoma se začuje veselo tuljenje prav blizu vhoda. Mnogo glasov je kričalo: „La longue Carabine!“ in to ime je odmevalo daleč po gozdu. Heyward je dobro vedel, da gre ta nazivek slovečemu ogledniku angleške vojske, za katerega je sedaj spoznal dosedanjega tovariša. Zdajci pa Alica prebledi in pokaže na gorenji rob pri skali. „Le Renard subtil!“ šepne prestrašena. Sedaj pa zakriče divjaki iznova. Pozabivši vse pomisleke, dvigne Heyward samokres in ustrelj na Minga. Strel jekne od skalnatih sten, nato nastane smrtni mir. Prihodnji hip pa se že vsuje rjoveča druhal v jamo, potegne nesrečnike iz nje in jih obkoli.

Proti indijanski navadi jim niso storili nič žalega. Nekateri so sicer pohlepno zrlj okraske na opravi Heywardovi, ali zbalj so se glasu poglavarjevega. Major ga je precej spoznal za bivšega vodnika Maguo. Veliko zaničevanje ga obide, ko stopi Indijanec predenj, vendar reče vljudno: „Le Renard subtil je velik vojščak; ali nam ne bi hotel povedati, kaj hočejo rdeči možje?“

„Zvedeti hočejo, kje je la longue Carabine, ali pa si vzamejo kri tistih, ki ga skrivajo.“

„Ušel je!“

Magua zmaje z glavo. „Ali je ptič, da leti neviden po zraku, ali riba, da plava brez vode?“

„La longue Carabine je vešč plavanju in se je dal odnesti po vodi, ko so bile oči huronskih vojščakov za oblaki!“

„Zakaj je ostal beli glavar? Ali ga peče skalp?“

„Beli mož misli, da le strahopetci zapuščajo svoje žene.“

„Kje sta Velika kača in Hitri jelen?“

„Če mislite oba Delavarca, vedite, da sta takisto splavala po reki.“

Magua se obrne k Huroncem in jim pove, kaj je slišal. Najprej zaženo strašen hrup, potem pa se zbero na posvet. Naposled zvežejo Heywarda in Davida ter ju z deklicama vred priženo do čolnov, katere so zaveslali na nasprotni breg. Ondu so se posvetovali drugič, v tem pa so nekateri drugi iz gošče prignali konje, katerih strahu je sedaj Heyward pripisoval vso nesrečo. Nato se je razdelila drhal. Načelnik je zajahal Heywardovega konja in se napotil z večino svojih vojakov preko reke, jefniki pa so ostali v varstvu šestih divjakov, katerim je veleval le Renard subtil. Majorju se je sicer gabilo

govoriti z Maguo, toda hotel je kaj zvedeti o svoji usodi in o usodi obeh gospodičen. Zato je dejal: „Rad bi na samem govoril z velikim glavarjem.“

„Govorite, drevesa nimajo ušes.“

„Ali misli le Renard subtil obrniti svoje korake nazaj in vrniti hčeri bogatemu staremu očetu? Poplačan bo kakor še nihče njegovega rodu.“

„Koliko bi dal mladi glavar, ki prihaja od vzhoda?“

„Dolarjev, kolikor je kremenov ob Horicanu, dosti smodnika in toliko ognjene vode, da vam bode srce lahko kakor pero kolibrijiivo.“

„Dosti,“ reče Magua strastno, „molčite. Le Renard bode odgovoril, kadar pride čas.“

Rekši migne Indijancu, naj prižene dva konja za sestri, reče Heywardu, naj mu pomaga v sedlo, in nato se odpravijo na pot. Molče so jahali proti jugu, skoro ravno nasprotno trdnjavi William Henry. Cora je, kolikorkrat se je dalo, poizkušala ulomiti vejico ob poti, ali to je bilo kaj nevarno, ker so Indijanci zvesto pazili na vse. Samo enkrat je utegnila ulomiti vejo velikega drevesa in drugič je spustila rokavico na tla, toda eden izmed vodnikov je takoj zapazil te znamenji. Preteč ji je vrnil rokavico in vtaknil ulomljeno vejo v tla.

Šele čez več ur se ustavijo ob strmem griču. Magua se zlekne pod drevo, njega tovariši pa zakurijo ogenj, da bi spekli jelenče, ki so ga pobili spotoma. Heyward stopi k zamišljenemu glavarju.

„Ali nam še nečete pokazati poti v William Henry?“

„Srce sivolasega glavarja je pač milo proti hčerama,“ odgovori Indijanec, „ampak trd je z vojščaki, in njegove oči so iz kamena.“

„Strog je s hudobneži, toda pravičen proti zaslužnim vojščakom.“

Mračen, skoro srdit pogled pouči Heywarda, da mu ni dosti upati.

„Ali misliš, da je huronski glavar pozabil, kako ga je dal Monro pretepsti vpričo vseh vojščakov kakor psa, ker je pil ognjeno vodo zoper zapoved starega moža?“ vzklikne Indijanec ljuto.

„Ali se hočeš za to krivico osvetiti njegovima hčerama? Če že moraš imeti žrtev, vzemi mene.“

Huronec se zaničljivo zasmije, nato pa pravi:

„Ako hoče črnooka deklica živeti v mojem wigwamu, prekopavati moje polje in kuhati mojo divjačino, bo Magua pozabil sramoto.“

„Pošast!“ vzklikne Heyward. Magua pa stopi k tovarišem in jih nagovori. Govoril je

dolgo, drugi pa so glasno izražali svojo pohvalo. Naposled pokaže na jetnike, in zdajci planejo divjaki nanje. Dva najmočnejša se vržeta na Heywarda in ga po srditi borbi privežeta na mlado drevo. Tudi Davida je doletela ista usoda; takisto so zvezali obe deklici. Alica je bila vsa obupana, Cori pa se je čitala z obraza jeklena odločnost.

Huronci so se pripravljali za posel, kakršnega si utegne izmisliti le največja grozovitost. Nekateri so nabirali vej, da bi napravili grmado, drugi so rezali treske, da bi jih prižgane zabadali jetnikom v meso, tretji pa je upognil mlado drevesce, da bi Heywarda za roke privezal nanje in ga potem pognal nazaj v zrak. Preden so se pričele te muke, je stopil Magua h Cori in jej dejal: „Ali hočeš biti žena Maguova?“

„Rajši umrem!“ vzklikne Cora odločno.

„Pa umri!“ zakliče Huronec in vrže sekiro proti njej. Orožje sfrči mimo Heywarda, prereže enega vihrajočih kodrov Aličinih in se nad njeno glavo zapiči v drevo. Ta prizor je spravil Duncana v brezupnost. Skoro z nadčloveško močjo raztrga svoje vezi, videč, da se drug Huronec pripravlja na nov met, in plane nanj. Podre ga na tla. Toda ker ga ni mogel trdno prijeti za goli, gladki život, ga je Indijanec preobladal in tiščal ob tla. Že se mu je bliskal

nož nad glavo, že je mislil, da mu je odbila zadnja ura. Zdajci pa nekaj sikne mimo njegovega ušesa in glasen strel jekne iz bližnjega gozda. Čutil je, kako ga izpušča sovražnik, kako mu stekleni oko. Plane pokonci, Indijanec pa se zgrudi mrtev poleg njega na dračje.

Divjaki so stali kakor okameneli; ampak samo nekaj hipov so dvojili, odkod je počil strel. „La longue Carabine!“ jekne iz vseh ust in glasno vpitje se začuje iz bližnje gošče, kjer so bili neoprezni Huronci odložili orožje, kjer ga pa sedaj ni bilo več. Zdajci plane Sokolje oko, ne da bi bil nabil zopet dobljeno puško, na Indijance, in neutegoma skočita oba Mohikanca s sekiro mednje. „Velika kača! Hitri jelen!“ vzkliknejo Huronci ter se prestrašeni umaknejo. Njih vodnik pa je nepremično čakal napada. Z golim nožem se vrže Chingachgook nanj, Unkas pa se loti drugega divjaka in mu prekolje črepinjo, Heyward prihiti z orožjem ubitega Indijanca na boj, vrže sekiro v nasprotnika, ga pobije na tla in skoči neoborožen nanj. Ali Indijanec bi ga bil gotovo zaklal, da ga ni isti hip oglednik potolkel s puško do smrti. Peti Huronec, na katerega ni bil planil nobeden sovražnik, je peklenško hudoben poizkušal nadaljevati ustavljeno delo osvete. Skočil je proti Cori in vrgel sekiro proti njej. Ranil jo je v rame

in zajedno prerezal vezi, ko pa je hotela pobegniti, jo je zgrabil za lase, jo podrl na kolena in zavihtil nož nad njeno glavo. Toda hiter kakor orel plane Unkas nanj, ga trešči ob tla in mu zasadi nož v srce, ne da bi se zmenil za rane, katere mu je sovražnik zadajal z nožem.

Boj je bil odločen razen borbe med Renardom in Veliko kačo. Dolgo sta se že borila, naposled pa Mohikančev nož zadene nasprotnika. Magua ga izpusti in se zgrudi na tla, navidezno mrtev.

„Zmaga Mohikancem!“ vzklikne Sokolje oko in nameri kopito svoje puške. Ali isti hip se vitki Huronec zavalj po bregu in izgine v gošči, preden ga je bilo moči ustaviti. Unkas je hotel za njim. „Pusti capina!“ mu zakliče Sokolje oko, „pošten Delavarec bi bil mirno obležal in se dal pobiti do smrti.“

Chingachgook je sedaj odrezaval skalpe mrtvim sovražnikom, Unkas pa je razvezal Alico. Ihte se objameta sestri in zahvalita Boga za rešitev. Ogladnik je razvezal tudi že Davida. „Svetoval bi vam,“ je dejal, „da prvemu tepcu prodaste piščal, pa si kupite pošten nož zanjo.“

Vsa družba se sedaj napoti z griča. Tam so stali konji privezani. Cora in Alica zajašeta svoji živali. Ob deročem potoku se ogladnik ustavi, pospravi suho listje in potegne divjega

purana izpod njega. „Unkas ga je ubil; počijmo nekoliko in okrepčajmo se.“

Ko se je puran pekel, je moral oglednik pripovedovati, kako se je zgodilo, da je bil prišel tako naglo na pomoč. Niso bili namreč odšli v trdnjavo, ampak so ostali ob Hudsonu v zasedi, da bi opazovali Huronce. „Toda našli nismo nobene ulomljene vejice, in samo Unkasova trditev, da konji, ki jih jezde ženske, obe nogi na eni strani zajedno postavljajo na tla, nas je spravila na vaš sled.“

Ko so použili pečenega purana, so se zopet odpravili na pot. Jezdili so do solnčnega zapada. Oglednik se je spomnil, da je nekje blizu na pol razrušena hiša; in tam so hoteli prenočiti. Res so jo našli kaj skoro. Major je sicer ugovarjal, da bi bilo bolje prenočiti kje drugje na manj znanem kraju, ali oglednik ga je pomiril, češ, da je le malo ljudi, ki vedo za to hišo. „Bil je tu nekdam srdit boj med Mohikanci in Huronci. Kot mlad dečak sem se bil pridružil prvim, in v tej hiši nas je drhal oblegala štirideset dni in štirideset noči. Bojevalo se nas je deset proti dvajsetim, in ko smo si bili po številu skoro enaki, smo planili iz hiše, in nihče ni utekel. Pobili smo Huronce do zadnjega moža. Pa dosti o tem. Unkas, pomagaj mi, da napraviva iz trave in listja ležišče gospodičnoma.“

Duncan je potem hotel stražiti pred kočo, ker vendar niso mogli spati brez straže, ali oglednik mu je dejal: „Če bi ležali pred Francozi, bi bili vi že pravi mož, toda v gozdu sodi za stražo Mohikanec.“

Skoro nato so vsi pospali, le stari Indijanec je ostal na straži.

Mesec je ravno vzhajal, ko je Heywarda vzbudil rahel udarec na ramo. Zmeden plane kvišku, seže po svojih samokresih in že hoče zaklicati po vojaški navadi: „Kdo tu?“ ko mu Chingachgook položi roko na usta. „Mesec prihaja,“ šepne v slabi angleščini, „čas za odhod.“

Zdajci Unkas nekaj namigne. „Ali kaj slišiš?“ ga vpraša Sokolje oko, ki se je tudi vzdramil kakor vsi drugi. Unkas pokima.

Res se je čulo mnogo stopinj in zapazili so tudi mnogo divjakov, ki so se bližali goščavi, v kateri je stala kočica. Možje krepkeje primejo za orožje, sestre pa so skrijeta v kot. Zdajci eden izmed Indijancev nekaj vzklikne in zvabi druge k sebi. Strmeli so na kočico kakor preplašeni jeleni. Eden izmed njih zadene ob zemeljski grič in ga začne preiskavati. Takisto store drugi. Govorili so zamolklo in slovesno, kakor bi jih bilo obšlo čustvo spoštovanja ali tajne groze. Nato se oprezno umaknejo in se naposled izgube v gozdu.

Možje se oddahnejo in povesijo puške. „Boje se mrličev,“ pravi Sokolje oko, „in to je otelo življenje njim in morda boljšim ljudem, nego so sami.“

Ko je bilo vse zopet mirno, se je družba odpravila na pot. Dospevši do majhnega potoka, se Sokolje oko ustavi, sezuje mokasine in reče Heywardu in Gamutu, naj se tudi sezujeta. Nato je šel v vodo in je pol ure v njeni strugi nadaljeval pot. Mesec se je že skrila za oblake na zapadnem obzorju, ko je oglednik zopet stopil na gozdnato vršino. Zdajci se ustavi.

„Kdo ve, ali ni v soteski pred nami sovražne vojske?“ je dejal.

„Ali smo že blizu trdnjave?“ vpraša Heyward.

„Ne, dolg pot je še do tja; vprašanje je samo, kdaj in kje naj gremo do nje. Ondu,“ pristavi in pokaže na majhen vodni kotel, „je Krvavi ribnik, kjer je dal sir William Johnson ustreliti nemškega barona, ki se je bil boril v službi francoski. Toda ali ne vidite, da bi kdo hodil ob ribniku?“

„Res je, naravnost k nam prihaja.“

Storili so le nekaj korakov, kar se začuje klic: „Qui-vire?“ Zajedno zazvenči orožje.

„Français!“ vzklikne Heyward in stopi izza dreves k stražniku.

„Odkod prihajate?“ vpraša grenadir.

„Četovat smo bili.“

„Ali ste kraljev častnik?“

„Ali ne poznaš uniforme lovske, tovariš?“ vpraša Heyward. „Ujeli smo hčeri poveljnika Monroja. Gotovo si že kaj slišal o tem?“

„Gospodični, odkritosrčno mi je žal,“ reče mladi vojak, „pa tako se pač godi v vojni. Passez!“

„Lahko noč, tovariš,“ reče Heyward in se napoti dalje.

„Zdi se mi, da smo zašli med prednje straže francoske,“ šepne nato oglednik, „kaj naj storimo?“

„Tri pota so nam odprta, a prvi bi bil ta, da prederemo straže —“

„To se ne dá zaradi gospodičen.“

„Seveda ne. Ali lahko bi vas tudi vodil na zapad na gore, kjer vas utegnem skriti za več mesecev.“

„Ali ne veste, kako bi nas privedli v trdnjavo?“

„Če se megla zgosti in če mi zaupate, poizkusim.“

„Pripravljeni smo,“ reče Cora srčno.

„Da imam tisoč tako hrabrih mož,“ pravi Sokolje oko, „bi razgnal klepetajoče Francoze

kakor gladne volkove! Dalje torej! Megla prihaja tako hitro, da se moramo podvizati.“

Oglednik pošlje Mohikanca na ogled; za nekaj časa se vrneta in mu nekaj povesta v svojem jeziku.

„Pred nami je oddelek Francozov in Indijancev. Takisto lahko se jih izognemo v megli ali pa zaidemo vanje.“

Zdajci se začuje grozen pok, in topova krogla iz trdnjave se zarije nedaleč od njih v goščo.

Šli so dalje. Dospeli so skoro na pol pota do utrdb. Kar začujejo klic: „Qui va là?“

„Naprej!“ šepne Sokolje oko in se obrne na levo.

„Naprej!“ ponovi Heyward, ko več glasov ponovi prejšnji klic.

„Jaz sem!“ vzklikne Duncan v francoskem jeziku.

„Glupec, stoj, sicer ustrelim!“

Več krogel zazvižga mimo njih. Bilo je, kakor bi se bil hipoma oživel ves sovražni oddelek. Ne-prestano je naša družba bežala dalje.

„Stojte krepko, junaki šestdesetega polka!“ se začuje zdajci glas nad begunci. „Streljajte globoko in poderite vse!“

„Oče, oče!“ zakliče Alica skozi meglo. „Medve sva tukaj, Alica in Cora! O, reši naj!“

„Stoj!“ se začuje glas najstrašnejše očetovske skrbi.

„Hvala Bogu! Odprite vrata! Hura za Staro Anglijo, nihče ne streljaj! Za mano, kdor suče bajonet!“

Duncan prime Alico za roko, Unkas pograbi Coro, in tako odhite zasopli dalje. Vrata zaškrip-ljejo, temnordeče vojaške oprave se prikažejo, in sivolas častnik skoro velikanske rasti v generalski opravi jim plane z dvignjeno sabljo naproti.

Zdajci že objame obe deklici in vzklikne s solzami na razoranem licu: „Gospod, moj Bog, hvala Ti za toliko milost! Pridi nevarnost, kadar hoče, sedaj se upiram vsemu svetu!“

Tretje poglavje.

Mračnega obraza je sedel stari general Monro s svojimi častniki v sobi.

„Gospodje“, je dejal in zganil pismo, ki ga je držal v roki, „čuli ste, kaj pravi naš skupni predstojnik, general Webb: Niti enega moža nam ne more poslati na pomoč in svetuje nam, naj se vdamo, ker so naše utrdbe preslabe.“

„Ali pa pismo ni ponarejeno?“ vpraša častnik.

„Saj je na njem Webbov pečat in podpis“, odgovori general, „in da je bil Montcalm tako vljuden in mi poslal pismo, najsi je ujel in pridržal poslanca, to vam bodi dokaz, da se dobro zaveda svoje prevelike moči.“

„Da“, odgovori drug častnik, „20.000 mož ima proti našim 2300; naši okopi so razrušeni, in polovica topov je razpokla.“

„Jaz sem zato“, povzame stotnik topništva, „da vzprejmemo ponudbo francoskega poveljnika: oditi z vsemi vojaškimi častmi.“

„Res, da lahko drago prodamo življenje“, dé Heyward, „ampak ubraniti se ne moremo.“

„Oditi bi smeli z zastavami in orožjem in z vso prtljago — ne li?“ vpraša poveljnik ter vzame drugo pismo z mize. „Gospodje, ako vam je prav, podpišem vdajo. Major Heyward, pojdite v francoski tabor in uredite, kar je treba. Dvoje sem zvedel na stara leta: Anglež je tako strahopeten, da vojnemu tovarišu odreka pomoč, in Francoz ima toliko časti, da ne izkorišča svoje prednosti.“ —

Še tistega dne se je dogovorila vdaja. Zvečera, preden so izročili trdnjavo Francozom, je stopil častnik, v plašč zavit, iz šotora v francoskem taboru in se napotil proti Williamu. Na nizkem bregu ob jezeru se ustavi. Pozorno je ogledoval temne nasipe okolo utrdeb in se ravnokar zadovoljen hotel vrniti, ko se mu nekdo približa od prsobra. Častnik razgrne plašč ter pokaže svojo uniformo in Ludovikov križ na prsih.

„Ali me poznaš?“ vpraša strogo. „Kaj hočeš tukaj tako pozno?“

„Kateri vojščak bi vas ne poznal,“ odgovori došlec v slabi francoščini. „Magua je hotel iti svojega očeta vprašat, kaj naj sedaj store Huronci. Nobeden vojščak nima skalpa, in belokožci so se spoprijateljili.“

„Če le Renard subtil kaj vzmore pri možeh svojega rodu, naj jih pouči, kako naj se vedo proti novim našim prijateljem.“

„Magua je pobral bojno sekuro, da bi jo porval s krvjo; prej je ne bode zakopal.“

„Toda Magua tudi ne sme oskruniti lilij francoskih! Prijatelji našega kralja onostran Slanega jezera morajo biti tudi prijatelji huronskih vojščakov.“

„Prijatelji!“ ponovi Indijanec zaničljivo. „Ali ve moj oče, kaj je to?“ Rekši pokaže na globoko brazgotino na prsih.

„Brazgotina strelne rane. Kaj je s tem?“

„In to-le?“ nadaljuje Indijanec, sname plašč z rame in pokaže goli hrbet.

„Sledovi težkega pretepanja.“

„Da, Magua je ležal v angleških wigwamih na trdem ležišču,“ odgovori divjak, in na ljutem obrazu se mu pokaže vsa divja upornost njegovega značaja.

„Vrni se v svoje taborišče, mir je,“ odgovori general. „Velik glavar si in veš, kako ti je treba govoriti s Huronci.“ —

Zjutraj so Francozi zasedli trdnjavo. Mračnih pogledov so angleški vojaki vrgli nenabite puške na rame in se počasi napotili proti trdnjavi Edwardu. Klavern je stopal general Monro na čelu molčečim četam; nepričakovani udarec ga je bil zadel v srce, toda pokazati je hotel še v poslednji uri, da moški trpi nesrečo.

Zato je bil tudi majorju Heywardu ukazal, naj jezdi s četami, hčeri pa je izročil varstvu pevskega mojstra.

Ko vsa vojska z ženskami in otroki vred iz trdnjave dospe na ravnino, izkaže francoska vojska angleškemu generalu vojaško čast. Ko so potem stopali dalje, je bila videti ob gozdovih množica divjakov, gledajočih, kako odhajajo sovražniki. Izvestno bi bili zdajci planili na svoj plen, ko bi jih ne bila plašila francoska vojska. Nekateri so se celo pridružili vrstam zmaganih Angležev. Ko so prednje čete dospele do gozda, se je zadaj vnel glasen prepir. Vojak je bil proti povelju stopil iz vrste, in ob tem so mu ugrabili vso prtljago. Branil se je proti Indijancem, in kakor bi trenil, jih je prihitelo na stotine, dočim jih je bilo prej videti le malo. Med njimi je Cora spoznala Maguo. Le počasi so se vrste pomikale dalje. Ko so prišle ženske z otroki, je pisano ogrinjalo nekove ženske vzbudilo pohlepnost indijanskega vojščaka. Prestrašena mati zavije svoje dete v ogrinjalo in oboje krepko pritisne nase. Zdajci Huronec izpusti ruto in jej iztrga dete iz naročja. Brezupna plane žena k njemu, divjak pa z ljutim nasmehom zavrti otroka za noge okolo glave, dočim migne z drugo roko, da je pripravljen, zamenjati dete za ruto.

„Vzemi vse, samo otroka mi vrni!“ zakliče nesrečna mati.

Sedaj pa plane drug Indijanec in mu vzame ruto. Razkačen razdrobi prvi otroku glavo ob kamen in vrže drhteče dete materi pred noge. Nekaj hipov je stala kakor vkopana od strahu. Divje je zrla na razmesarjeno bitje, ki se jej je bilo še ravnokar pritiskalo na prsi, potem je pogledala na nebo in prosila Boga, naj kaznuje zlodejca. Videč kri, se Huronec razljuti še bolj in jej prekolje glavo. To je bilo menda dogovorjeno znamenje za napad. Magua zažene grozen bojni krik, in zdajci plane nad dvetisoč divjakov iz gozda. Začne se klanje, kakršno se ne da popisati. Povsod je divjala smrt. Vojaške čete so se gnetle v kupe, ali poizkus se jim je posrečil le deloma. Od vseh strani se je čulo le kričanje in ječanje. Alica se je bila zgrudila nezavestna; Cora je klečala poleg nje. Zaman jo je prosil Gamut, naj pobegne. Videč, da ga ne sluša, je zapel tako glasno, da ga je bilo slišati celo v bojnem vrišču. Nevajeni glasovi so zazveneli na uho tudi Magui. Zakričal je od veselja, videč, da so njegovi bivši jetniki zopet v njegovi oblasti. Neutegoma pograbi Alico in zbeži ž njo proti gozdu. Nihče ni poslušal kričanja Corinega, in Magua se še zmenil ni za njene prošnje, ali bolje, vedel je, da pojde za

njim. V bližnjem grmovju je drug Indijanec s konji čakal glavarja. Magua posadi Alico na konja, sede za njo, drugi Indijanec pa dvigne došlo Coro na drugo žival, in tako se napote v gozd. Ko je David videl, da se ne menijo zanj, ja nekaj časa tekkel za njimi; potem pa se mu je posrečilo ujeti ranjenega konja v gozdu, in tako je hitro zajahal in odhitel za onimi, kolikor so dopuščale poti. — —

Tretji dan po mesarskem klanju je stopilo morda uro pred solničnim zapadom pet mož z gozdne steze, držeče proti Hudsonu; koračili so proti razdejanim utrdbam. Bila sta to oba Mohikanca, njiju beli prijatelj, general Monro in Heyward. Ko dospe Unkas, korakajoč pred njimi, na sredo ravnine, zažene krik in zvabi ž njim tovariše k sebi. Mladi vojščak je stal pred kopico ubitih žensk. Najsi je bila naloga strašna, sta vendar Heyward in Monro med njimi iskala izgubljenih gospodičen. Zaman. Mračno se spogledata.

„Videl sem že nekatero grozno bojišče“, povzame naposled Sokolje oko, „ali nikoli še ne kaj takega. Kaj deš, Chingachgook? Ali naj se Huronci še bahajo tega dela, ko zapade sneg?“

Srdito se zasveti oko staremu Mohikancu in krčevito prime za nož.

„Hugh!“ zakliče zdajci Unkas in skoči k bližnjemu grmiču, kjer je bil zapazil kos zelenega ovoja.

„Tega je nosila Cora!“ vzklikne Monro, „hvala Bogu, da imamo vsaj sled! Ali bi jo sedaj našel?“

„Unkas bo poizkusil“, odgovori mladi Mohikanec.

„Ona sama, ali pa tisti, ki so jo ugrabili, so predrli skozi to grmovje“, opomni oglednik; „iskati moramo dalje.“

Ob gozdnem robu najdejo na veji nizke bukve drug kos zavoja. „Zdaj vemo, pri čem smo“, reče Sokolje oko, „ali ti si preveč nestrpen, Unkas. Ali si pozabil, da le rahle noge zapuščajo slab sled?“

„Hugh!“ vzklikne Chingachgook in se skloni na tla kakor kdo, ki je ogledal zoperno kačo.

„To je razločen sled moške noge“, pravi Heyward, „ujeti sta.“

„Bolje, nego bi bili v pušči umrli za gladom!“ odgovori oglednik. „Zdaj bi že stavil petdeset bobrovih kož proti prav tolikim kresilnim kamenom, da ji najdemo. Kaj misliš o tem mokasinu, Unkas, zakaj njegov sled je to.“

Mladi Mohikanec se pripogne in preišče vse natanko.

„Le Renard!“ reče potem in vstane.

„Prav praviš! Vidi se, da prihaja sled od nekoga, ki rad pije; pijanci stopajo vselej drugače nego trezen Indijanec.“

„Ali o Alici še vedno ni sledu,“ opomni Heyward.

„Se že še pokaže“, dé oglednik. „Toda kaj je to? Bog me ne udari, zdi se mi, da je piščal našega pobožnega pevca! Unkas, poglej, ali bi bil kje sled črevlja, ki bi utegnil nositi šest črevljev dva palca visoko človeško stojalo.“

Sli so le nekaj stopinj dalje, kar se Indijanca ustavita in si jako pozorno ogledata tla.

„Našla sta sled!“ zakliče oglednik vesel ter steče k njima. „Na najboljšo puško ob mejah, tukaj so zopet kopita damskih konj! Lopovi so jih ujeli pred trdnjavico — tukaj so jih zajahali — tam drži širok sled kar najhitreje v Kanado!“

„Pa vedno še ni sledu o Alici!“ vzdihne Heyward.

„Če ni to tista svetla igrača, ki jo je ravnokar pobral Unkas. Daj, da pogledam, dečko!“

„To je lišp, ki ga je nosila Alica okolo vratu!“ vzklikne Heyward razveseljen ter pritisne dragocenost na ustna. „Zdaj imamo dovolj vzroka, da nadaljujemo pot.“

„Mlada kri brž vzkipi!“ reče preudarni oglednik. „Indijanec se nikoli ne loti takšnega

pota, preden ne dá krožiti pipe ob posvetovalnem ognju, in to šego častim, najsi sem belo-kožec. Nocoj prižgimo ogenj v razvalinah stare trdnjave, jutri zgodaj pa lahko okrepečani pričnemo delo kakor možje.“

Vse ugovarjanje ni nič izdalo. Zato prime Heyward starega generala, ki se ni menil kar za nič, pod pazduho in stopi ž njim k razvalinam pogorele trdnjave. Tukaj so se ustanovili za prenočitev, kakor se je pač dalo; zakurili so ogenj in povečerjali nekoliko posušenega medvedjega mesa.

Heywardu, ki je stal z oglednikom na razpalem prsobranu, se je zdajci zazdelo, da čuje šum.

„Ali slišite?“ vpraša tovariša.

„Indijanec se malokdaj plazi okolo grobov. Kvečjemu so volkovi. Toda pokličiva Unkasa.“

Mladi Mohikanec se zgane, ko zasliši, pri ognju sedeč, sovji klic, ter se ozre na temne okope, odkoder ga je zaslišal. Oglednik zakliče še enkrat tako. V nekaterih minutah stoji Unkas pri njiju in zve, kaj je. Nato se potihoma splazi črez prsobran in izgine v temi.

„Če so res Indijanci ostali tukaj, bi bilo morda bolje, ako bi posvarila oba prijatelja,“ pravi Heyward.

„Mir, ako vam je kaj do življenja! Le poglejte, kako véliki glavar mirno sedi ob ognju!

Če se res plazijo Mingi po temi, mu ne morejo videti z obraza, da mislimo na nevarnost.“

„Toda posvariti ga morava; predobro ga je videti ob ognju.“

„Res je; dal mu bom znamenje, potem bo že vedel, kaj storiti.“

Dal je od sebe tih, sikajoč glas, ki ga je imel Heyward za glas velike kače. Ko ga Chingachgook zasliši, se mu hitro ozro oči na vse strani. Njegova puška je ležala toliko blizu, da bi jo bil lahko dosegel. Sekira, ki jo je bil zrahljal za pasom, je celo padla na tla, in njegov život se je sesedel, kakor bi bil zaspan. Vendar se je videlo, kako je drugače položil roke in nagnil glavo na stran, da bi bolje slišal.

„Le pogledjte vrlega vojščaka!“ šepne Sokolje oko, „ve, da nam preti nevarnost in da bi nas samo eden pogled lahko spravil v kremplje vražji zalegi, in vendar —“

Zdajci počí puška in iskre se usujejo okolo ognja. Chingachgooka ni bilo več tamkaj. Bliškoma se je bil pognal od ognja. Tovariša sta poslušala brez sape. Zdajci začujeta strel druge puške.

„To je Unkas“, šepne oglednik, „poznam njegovo puško, zakaj sam sem jo imel dobro dolgo.“

„Razstreljeni ogenj kaže, da ne namerjajo z nami nič dobrega,“ dé Heyward.

„Mingi so nam na sledu,“ odgovori Sokolje oko.

„Samo eden“, reče Chingachgook pristopivši. Precej nato pride Unkas in sede malomarno kakor oče k ognju.

„Kaj je z našim sovražnikom?“ vpraša Duncan.

Mladi glavar razpne lovsko srajco in pokaže krvav skalp za pasom.

Mirni so potem vsi pospali, zakaj pretila jim ni več nevarnost. Zjutraj pa, še preden so ugasnile zvezde, so se zopet odpravili na pot. S čolnom so se peljali po Horicanu, in ko je napočil dan, so že veslali med mnogimi otoki, ki so tamkaj. Po tej poti je bil odšel tudi francoski general s svojo vojsko. Boječ se, da ne bi bil pustil kaj Indijancev v zasedi, so vozili jako oprezno, Mohikanca pa sta neprestano opazovala otoke.

„Hugh“, reče zdajci Unkas.

„Ali vidite meglo, major, ki se dviga nad otokom?“ vpraša oglednik in pokaže na nizek gozdnat otok ob levi strani. „Videti je samo kakor proga tenkega oblčka.“

„Sopari so, ki vstajajo iz vode.“

„Ne, dim je dogorelega ognja.“

„Četa mora biti jako majhna, da leži na tako majhnem otoku,“ opomni general.

„Indijanci ali Francozi so,“ nadaljuje Sokolje oko, „in mimo njih moramo. Kaj pravi Chingachgook?“

Nikar da bi odgovoril, vtakne stari Mohikanec veslo v vodo in zavesla dalje. „Dva čolna in dim!“ opomni potem, ko so prišli na mesto, odkoder je bilo moči pregledati severno obrežje.

„Zdaj pa le hitro!“ vzklikne oglednik, „skoro smo tako daleč, da nas ne zadenejo krogle.“

Ljut krik z otoka in strel, oboje je izpričalo precej na to, da so jih zapazili. Več divjakov plane v čolnice. Naši prijatelji so veslali, kar se je dalo; naposled pa je oglednik odložil veslo in prijel za puško.

„Zdaj naj pa le pridejo,“ je dejal, „njih puške ne neso tako daleč kakor moja.“ Ustrelil bi bil, ali Unkas je pokazal na skalnat breg, kjer je bil videti še drug čoln. „Zajeti nas hočejo“, dé Sokolje oko ter zopet prime za veslo. „Veslaj bliže k bregu, Chingachgook, prehiteti jih moramo.“

Ko Huronci spoznajo, da jim utegnejo vendarle uiti, zaveslajo poševno čez reko. Šlo je zdaj za to, kdo vesla hitreje. Ali begunci so bili preveč utrujeni, da bi dolgo vztrajali, in

divjakov je bilo preveč. Oglednik se je v zadregi oziral, kako bi pospešil beg.

„Zaveslaj nekoliko bolj iz solnca, Chingachgook. Pripravljajo se na streljanje; samo ena rana bi nas utegnila stati skalpe. Treba je, da spravimo otok med nje in med sebe.“

Posrečilo se jim je tako. Huronci so sicer streljali nanje, ali doseči jih niso mogli. Na posled so jih prestali preganjati, in naši prijatelji so se lahko oddehnili. Chingachgook ni veslal proti zapadnemu bregu, nego proti goram, in čez nekaj ur so stopili na strmi breg. Ondu vzdignejo čolnič iz vode in ga skrijejo pod grmovjem.

Sokolje oko in Mohikanca so bili že tolikokrat prej v tej gošči, da so precej vedeli, kam se je treba napotiti. Brez nevarnosti so do večera nadaljevali težavno pot. Zjutraj so bili potem že zgodaj zopet na nogah. Oglednik pa je bil že jako nejevoljen, da ni bilo nikjer videti sledu. Bal se je že, da ne bi bili izgrešili prave poti.

„Bog ne daj tega!“ vzklikne Duncan. „Ali ne veš nič svetovati, Unkas?“

Mladenič vprašaje pogleda očeta. Ta mu migne, naj odgovori. Zdajci steče Unkas na nizek grič in se ondu ustavi pred kupom novo razrite zemlje.

„To prihaja od stopinje otovorjene živali“, reče prihitevši oglednik. „Mladenič je izredno bistroviden za svoja leta.“

„Zakaj pa nam tega znamenja ni pokazal že prej?“ reče Duncan.

„Ali naj govori, če ga nihče ne vpraša?“ pravi oglednik. „Vaši mladiči po mestih naj si domišljajo, da imajo prav toliko v glavi kolikor oče, ako utegnejo stopati tako široko kakor on sam; toda Unkas, najsi je Indijanec, ve, da se vsak dan lahko kaj nauči od starih ljudi, in zato molči, dokler ga kdo ne vpraša. — Ali kaj je našel sedaj?“

„Črnolasa deklica je šla semkaj proti gozdu“, pravi Unkas, kažoč na razločen sled na obeh straneh.

„Res je!“ vzklikne oglednik radosten. „Sedaj nam ni treba več z nosom iskati po tleh, zakaj ta Huronec koraka kakor drzen general.“

Odslej so prodirali tako naglo, kakor bi hodili po dobri cesti. Časih so sicer videli, da je Huronec nalašč napravljaval napačen sled, toda vselej so zopet našli pravo pot. Popoldne dospo na kraj, kjer so se bili Huronci očitvidno ustavili. Na pol dogorel les je ležal ob studencu, ostanki jelenovega mesa so bili raztreseni po tleh, in drevju se je poznalo, da so ga bili omulili konji. Nekoliko dalje ogledajo majhno senčnico, in

zemlja okolo nje je bila razkopana. Ni bilo težko hoditi po sledu huronskih konj, in ne dolgo potem so našli živali same. Konji so se mirno pasli, toda imeli so zlomljena sedla in zamazane plahte, kakor bi bili že več dni prepuščeni samim sebi. „Kaj je to?“ vpraša Duncan prebledel.

„Nič drugega nego to, da smo že v sovražni deželi,“ odgovori oglednik. „Ne bojim se, da bi bil Magua grdo ravnal z deklicama; konji so mu bili bržkone na poti. Upam, da najdemo sled, po katerem je odšel.“

Iskali so ga sicer, ali zaman. Nikjer ga ni bilo.

„Kaj pravi Unkas?“ vpraša oglednik in postoji poleg Indijanca. Nasmehoma pokaže ta na potok in začne delati nekakšen jez, da bi navrnil vodo v drugo strugo. Ko so bila tla za jezom suha, se skloni in si jih pozorno ogleda. „Tukaj!“ reče jasnih oči, kažoč na sled moka-sinov v mokri naplavini.

„Dečak bode na čast svojemu rodu!“ vzklikne Sokolje oko ter ogleduje sled takisto občudujé, kakor bi prirodopisec ogledoval čekan mamutov. „To pa ni stopinja Indijančeva, teža pritiska preveč na peto, in prstje so štirioglati. Pojdi, Unkas, in prinesi mi mero Davidove noge. Tam nasproti skali je krasno odtisnjena.“

Mera se je ujemala, in Chingachgook je dejal, da je to stopinja Davidova, ki je bil moral črevlje zameniti z mokasini. „Sedaj mi je vse jasno,“ reče oglednik, „pevec je moral stopati naprej, drugi pa so stopali v njegove stopinje.“

„Toda deklici?“ vpraša major.

„No, nesli so ji; skoro najdemo sled njiju nožic.“

Pozorno so sedaj hodili ob potoku. Črez pol ure dospo na kraj, kjer so nekatere skale tesnile vodo. Kakor je bil oglednik prerokoval, je bil tam na mahu videti sled indijanske noge.

„Nič mu ne pomaga vsa zvitost,“ pravi Sokolje oko, „tam tudi vidim, kako je prenesel deklici preko potoka.“ Rekši pokaže na nekakšno nosilnico od vej, povezano z vrbami; bržkone so jo bili zavrgli, ko je niso več rabili.

„In tukaj,“ vzklikne Heyward, „so tudi trije pari mokasinov in dva para majhnih nog.“

„Te noge pač niso za težavno pot,“ pravi Monro.

„Kajpada ne,“ odgovori oglednik, „to je trden korak, najsi kratek in lahek. Glejte, tukaj-le je bila ona s temnimi lasmi skočila črez korenine, pevcu pa se ni godilo tako dobro. Vidim iz sledu, da je bil utrujen. Tukaj se mu je spodrsnilo — tako se pač godi tistim, ki rabijo le grlo, nog pa ne!“

Ker se ni bilo Huroncem več zdelo vredno, skrivati sled, ni naše družbe zadrževala nobena negotovost. Preden pa je minila ura, je oglednik hodil dokaj počasneje. Ne da bi bil stopal v prejšnjo mer, je zavijal sedaj sem sedaj tja. „Čutim Huronce,“ je dejal Mohikancema, „tam nad drevesnimi vrhovi se jasni, mislim, da se bližamo njih taborišču. Chingachgook, kreni ob tem-le griču na desno, Unkas, ti pa pojdi na levo ob potoku, dočim bodem jaz sam hodil po sledu. Če bode kaj posebnega, zakriči vsak trikrat kakor vrana. Ravnokar je ena zletela skozi drevje; to je vselej dokaz, da smo blizu taborišča.“

Indijanca molče odideta, in Sokolje oko veli Heywardu, naj se splazi k gozdnemu robu, kjer je raslo gosto grmovje. Ondu je ugledal Duncan takisto nov kakor izreden prikaz. Drevje je bilo posekano več oral na široko, in ob majhnem jezeru, v katero se je razširjal potok, je bilo na stotine prsternih bivališč, zgrajenih skrbneje, nego jih obično izdelujejo Indijanci. Heywardu se je zdelo, da vidi več postav, ki so se plazile po vseh štirih in vlačile nekaj težkega za seboj, morda strašen bojni stroj. Ravnokar je gledalo več črnih glav iz stanovališč, in ves prostor se je zdajci oživel od čudnih bitij. Duncan je že hotel dati dogovorjeno znamenje, ko je kakih sto korakov od sebe

ugledal tujega Indijanca. Obraz mu je bil tako čudno poslikan, da mu ni bilo spoznati potez, vendar se je videlo, da izražajo bolj tožnost nego divjost. Glavo je imel obrito razen temena, s čegar šopa so vihrala tri ali štiri sokolja peresa. Raztrgan plašč mu je na pol kril život, roke pa so tičale v srajčnih rokavih. Bedra so bila spodaj razpraskana od trnja, ali na nogah je imel mokasine od dobre jelenje kože.

Duncan je še ogledoval neznanca, ko se je priplazil oglednik k njemu. „Tukaj je naselbina — ali pa taborišče,“ šepne major, „in ondule je divjak, ki nam utegne biti še jako nadležen.“

Oglednik pogleda proti označeni strani in se nasmehne. „To ni Huronec; saj vidite, da je oplenil belokožca! Ali ste zapazili, kam je dejal puško ali lok?“

„Menda je neoborožen in če ne spravi pokonci tovarišev, ki se skrivajo tam doli v vodi, se nam ga ni bati.“

Oglednik se presrčno zasmije.

„To se vidi, kaj vzmore takšen častnik izven službe! No, splazil se bom skozi grmovje in bom živega ujel tega rdečkožca! Streljati pa ne smete nikakor.“

Precej nato izgine med drevjem. Več korakov od Indijanca udari s palico po vodi, in takoj plane sto in sto črnih postav v vodo in

v dupline. Osupel se obrne divjak, in Heyward se na vso moč začudi, da se Indijanec ni že pognal na oglednika, nego da je prijazno stopal proti njemu.

„Hej, prijatelj,“ zakliče Sokolje oko, „ali hočete bobre učiti petja?“

„Kajpada,“ odgovori oni mirno, „tisti, ki jih je ustvaril, jim ne bode odrekel glasu, da bodo peli njemu na čast.“

Kar je imel Heyward za Indijance, to so bili bobri, in rdečkožec je bil prijatelj David Gamut, mojster psalmovega petja. Oglednika ni hitro minila dobra volja. Večkrat je zasukal Gamuta na petah in večkrat potrdil, da bi bil lahko za najlepše ptičje strašilo na svetu. Nato mu presrečno stisne roko. „Pri bobrih bi pač ne imeli sreče; kako pa sodite o tem-le petju?“ Rekši zakriči kakor vrana. „To je glasba, ki ima kaj v sebi,“ reče potem in pokaže na došla spremljevalca, „dve dobri puški je zvabila k meni! Ali sedaj nam povejte najprej, kaj se je zgodilo z deklicama?“

„Ujeti sta,“ reče David, „in četudi tožni na duhu, vendar zdravi na telesu.“

„Obe?“ vpraša Heyward nestrpno.

„Seveda. Pot nam je bila sicer težavna, in hrana ni bila najboljša, pa če bi nas ne bili gnali siloma, ne bi imeli tožiti kar nič.“

„Bog vas plačaj za te besede!“ vzklikne stari general z drhtečim glasom, „tedaj zopet dobim hčeri takšni, kakršni sem ji izgubil!“

„Ne verjamem, da bi ji oteli tako hitro“, odgovori David, „tega Magua je obsedel zli duh, ki ga ukroti samo vseмогоčnost Gospodova.“

„Kje je capin?“ ga ustavi oglednik ljuto.

„Danes je na lovu, jutri pa hočejo odriniti proti meji kanadski. Coro so spravili k sosednjemu rodu tam za črnimi skalami, Alica pa je pri ženskah huronskih, samo dve milji odtod.“

„Tedaj so jo celo ločili od sestre!“ vzdihne general.

„Zakaj pa smete hoditi tod, ne da bi vas kdo stražil?“

„Psalmovo petje je genilo pogane, tako da lahko grem, kamor hočem.“

„Indijanci slaboumnim ljudem nikoli ne store kaj žalega,“ šepne oglednik majorju. „Zakaj pa niste prišli nazaj po svojem sledu?“ vpraša Davida. „Lahko bi nam bili prinesli poročilo v trdnjavico Edward.“

„Ubogi deklici pa bi bil pustil sami v jetništvu in žalosti?“

„Vrl mož ste,“ reče oglednik in ga potrka na rame, „in v znak svoje zahvale sem vam shranil piščalko, ki smo jo bili našli.“

David ves vesel vzprejme piščalko in jo hoče precej poizkusiti, ali Heyward mu ne dá časa za to. Vpraševal ga je to in ono, toda David mu je vedel povedati le malo novega. O rodu, kamor so bili spravili Coro, je znal samo to, da se ni bil zvezal s Francozi kakor Huronci.

„Ali niste videli, je li oblika njih nož angleškega ali francoskega izvira?“ vpraša Sokolje oko.

„Moje misli niso bile obrnjene na take nečimernosti. Videl pa sem čudne podobe, s katerimi se poslikavajo, zlasti eno, ki je kazala gnusno, nečisto žival.“

„Ali je bila kača?“ vpraša oglednik naglo.

„Ne popolnoma; nekamo podobna je bila lazeči želvi.“

„Hugh!“ vzklikneta Indijanca oba zajedno. Nato sta se precej časa menila v delavarskem narečju, in naposled je Chingachgook s prstom pokazal na svoje prsi, kjer je bila omenjena žival z modro barvo naslikana na temno kožo.

„Našli smo nekaj,“ povzame Sokolje oko, „kar nam utegne ali koristiti ali škodovati, kakor Bog hoče. Chingachgook je delavarskega rodu in véliki glavar njih želev; da so nekatere izmed njih pri rodu, o katerem pripoveduje pevec, je jasno. Vendar pa je nevarna pot, na katero gremo, zakaj prijatelj, čigar obraz je obrnjen

od vas, je pogosteje krvoločnejši nego sovražnik, po čigar skalp greste.“

„Kaj pa naj vendar storimo drugega, da otmemo sestri?“ vpraša Heyward.

„Najbolje bi bilo,“ odgovori oglednik, „če bi se David vrnil v taborišče k Huroncem in deklicama povedal, da smo blizu. Če trikrat začujete vranji glas, David, pridite v goščo, od koder ste ga zaslišali —.“

„Stojte!“ vzklikne zdajci Heyward, „ž njim pojdem!“

„Vi?“ vpraša Sokolje oko začuden. „Ali ste se naveličali gledati solnce, kako vzhaja in zahaja?“

„Saj imate pomočke, da me preoblečete in poslikate; lahko se delam za glupca ali blaznika.“

Bilo je morda v tej misli nekaj, kar je prišlo oglednikovi ljubezni do brezupnih, drznih podjetij. Zato se ni upiral Duncanu, nego je velel Chingachgooku, naj brž pretvori majorja s tistimi čudeznimi senčnimi črtami, ki jih imajo divjaki za znamenje preprostega duha. Mohikanec ni napravil nobene poteze, iz katere bi bilo moči sklepati na tajno željo po vojni. Tako bi utegnili Duncana, ker je povrhu izborno govoril francoski, imeti za glumača, ki se potika med rodovi zavezniki.

Ko je bil dovolj poslihan, mu je oglednik nasvetoval še to in ono, dogovoril ž njim znamenja in kraj, kjer bi se sešli. Obljubil je, da spravi generala v Chingachgookovem varstvu na varen kraj, sam in Unkas pa bi v tem pozvedovala med Delavarci. „Če bi vam hoteli Huronci vzeti skalp,“ je dejal Heywardu ob slovesu, „ne zabite, da imate tri hrabre može za hrbtom.“ Potem mu stisne roko in se s spremljevalcema napoti v gozd.

Četrto poglavje.

Ko je bil Heyward sam z Davidom, ki bi mu ob svoji preprostosti pomagal tako malo, če bi bila sila, ga je obšla nekaka tesnoba in premišljal je, kake težavne naloge se je lotil. Vendar ga je krepila in hrabrila misel na Alico in njeno rešitev.

Prišedši okolo ribnika, se napotita na grič in prideta čez pol ure na drugo jaso, ki so jo, kakor je bilo videti, takisto napravili bobri. Na njeni nasprotni strani je stalo petdeset do šestdeset človeških bivališč; tudi nekaj otrok je kričalo tamkaj. Ko ugledajo oba moža, se kriče razprše na vse strani. Kakih deset Indijancev pa je nato stopilo na prag bližnjih koč; prežečih oči so zrli na nepričakovana gosta.

David je brez strahu stopil v kočo, Duncan pa se je siloma delal trdnega, ko je stopal mimo temnih ljudi, nagnečenih ob vhodu. Kakor sprem-ljevalec, je tudi on sedel na kup grmičja v kotu. Vojščaki so ga obstopili in potrpežljivo čakali,

kdaj izpregovori. Naposled stopi eden izmed starejših k njemu in ga nagovori v huronskem narečju. Duncan zmaje z glavo, češ, da ga ne umeje.

„Ali nobeden mojih bratov ne govori francoski ali angleški?“ vpraša v francoskem jeziku in se ozre po koči.

Mučen molk nastane. Naposled vpraša tisti Indijanec, ki je bil najprej izpregovoril, v kanadskem narečju:

„Če naš véliki oče govori s svojim rodom, zakaj ne govori v jeziku huronskem?“

„Ne pozna razločka med svojimi otroki,“ reče Heyward, „dasi mu sosebno prijajo Huronci.“

„Kako bo pa govoril,“ nadaljuje zviti glavar, „če mu poslanci naštejejo skalpe, ki so še pred petimi nočmi tičali na glavah yankeških?“

„Njegovi sovražniki so bili,“ reče Duncan vzgrožen; „izvestno poreče: Moji Huronci so jako hrabri.“

„Naš kanadski oče ne misli tako, oči so mu obrnjene nazaj; vidi le mrtve Yankeje, ne pa Huroncev.“

„To ne more biti, zakaj ukazal je meni, ki sem velik zdravnik, naj grem k njegovim otrokom, Huroncem, in naj pozvem, ali jih je kaj bolnih.“

Ob teh besedah se vsi ozro nanj. „Zakaj pa se poslikavajo beli moške, ko so sicer bledega lica?“

„Če pride indijanski glavar k svojim belim očetom,“ odgovori Duncan trdno, „odloži bivolovo obleko in se odene v lovsko opravo, ki mu jo ponudijo. Moji bratje so mi dali te barve, in sedaj jih nosim.“

Polglasno šepetanje je pričalo, da so bile te besede Indijancem po volji. Zdajci pa se začujejo zamolkli, grozni glasovi iz gozda. Vsi vojščaki stopijo iz koč, in glasno kričanje se oglasi zunaj.

Bilo je še dovolj svetlo, da je bilo moči spoznati četo vojščakov, ki so se počasi iz gozda bližali bivališčem. Eden izmed prvih je nosil kratek drog, na katerem so viseli človeški skalpi. Grozni glasovi pa so bili obični mrtvaški klici, s kakršnimi divjaki naznanjajo usodo sovražnikovo. Vse vasi se je lotilo divje veselje; vojščaki so potegnili nože ter se razstopili na dve vrsti, skozi kateri so zmagovalci korakali do koč. Tudi ženske in celo otroci so prihiteli, da bi bili priča grozni igri, ki se je imela pričeti. Huronci zažgo velike kupe dračja, došli vojščaki pa priženo dva jetnika. Eden je nastopal trdno, drugi pa je bil kakor omamljen od strahu. Spoznati ju ni bilo moči, ker je bilo pretemno.

Zdajci zaženo Huronci divji krik, mlajši jetnik pa skoči kakor jelen od njih, toda ne skozi sovražne vrste, kakor je bilo pričakovati, nego črez otroke, in odhiti proti gozdu. Tukaj mu planejo vsi zmagovalci naproti; begunec se bliskoma obrne, šine črez visoko plapotajoči ogenj in se prikaže na nasprotni jasi. Ostri noži in strašni kiji udarijo nanj, toda ne zadenejo ga. Hipoma se vsa gruča zavalj na kraj, kjer je stal Heyward. Ženske in otroke podero preganjanci na tla, in begun šine mimo Duncana. Le-ta nastavi nogo, in preganjalec, krepak, visokorasel divjak se spotakne in pade. Ko se Duncan ozre po jetniku, ga vidi mirno stoječega ob stebru vélike kočé. Duncan se napoti za drugimi, ki so se zaman veselili moritve. Iz sočutja se približa tujcu, ki se je globoko dihajoč, oklepal stebra, kjer je bil po stari sveti šegi varen toliko časa, dokler ni ves rod odločil njegove usode.

Major se je izredno čudil drznosti jetnikovi, ki je le časih ponosno oko obrnil proti temnim vojščakom, stopajočim gor in dol v ozadju. Zdajci pa se grozno prestraši, ko spozna jetnika. Bil je — Unkas!

Ves v skrbeh zaradi jetnika se vrne. Toda njegov strah je bil vsaj za sedaj nepotreben. Eden izmed vojščakov se prerine k Unkasu, ga

prime za rame in odvede proti vratom posvetovalne kočee. Vsi glavarji in večinoma vsi najodličnejši vojščaki gredo za njima. Unkasa postavijo na sredo. S svojim ponosom je očito vplival na Huronce. Samo oni vojščak, katerega je bil prej Duncan videl ob Unkasu, je ponižno sedel na skrajnjem robu kroga, ves skrušen in osramočen. Ko nastane velik mir, izpregovori stari glavar:

„Delavarec, dasi iz rodu samih žensk, si se izkazal moža. Rad bi ti dal kaj hrane, toda kdor jé s Huroncem, mora biti potem njegov prijatelj. Spi mirno do jutra; potem izpregovorimo poslednjo besedo.“

„Sedem dni in sedem noči sem se postil na sledu, ne da bi bil občutil kaj težav,“ odgovori Unkas hladnokrvno.

„Dva mojih mladih vojščakov preganjata tvoja spremljevalca,“ nadaljuje glavar, „kadar se vrneta, ti poreko naši možje: Živi ali umri.“

„Ali Huronec nima ušes?“ vzklikne Unkas zaničljivo. „Dvakrat je Delavarec, odkar je vaš jetnik, začul strel iz puške, ki jo pozna jako dobro; vajinih mladih mož ne bo več nazaj.“

Tesna tišina zavлада po teh drznih besedah. „Če so Lenapi tako spretni,“ reče glavar, „zakaj pa je eden njih najhrabrejših vojščakov tukaj?“

„Sledil je onemu bežečemu glavarju in padel v zanko. Tudi lokavega bobra je moči ujeti.“ Vse oči se obrnejo na samotnega Indijanca, ki je bil Huronec, in zamolklo mrmranje nastane, za njim pa dolg slovesen molk. Stari glavar se naposled vzdigne in stopi pred krivca, ki si zakrije obraz, poslikan z bojnimi barvami. „Šibeči trs,“ de glavar, „veliki duh te je ustvaril prikupnega za oko, in vendar bi bilo bolje, ko ne bi bil nikdar porojen. Tvoj jezik je glasen v vasi, toda nem v boju. Sovražniki vedo, kakšen je tvoj hrbet, ne vedo pa, kakšne barve so tvoje oči! Nikdar več se ne bode imenovalo tvoje ime med rodom. Pozabljeno je že.“

Na obrazu Indijančevem je bilo čitati sram, strah in ponos. Oko mu je begalo po osebah, od katerih diha je bilo zavisno njegovo dobro ime, in naposled je v njem premagal ponos. Vstane, razgali prsi in si s trdno roko potisne v srce nož, katerega mu je bil podal njegov neizprosni sodnik. Ko mu je orožje počasi prebadalo srce, se je celo smehljal, kakor ne bi bila smrt tako strašna, kakor si je bil mislil. Nato se brez glasu zgrudi pred srepo zrečega Unkasa.

Kakor preplašeni duhovi odhite vsi vzgroženi gledalci, Duncan je mislil, da je sam z žrtvijo indijanskega obsodka. Zdajci pa začuti

roko na ramenu in Unkasov glas mu zašepeče: „Huronci so psi. Vojščak se ne boji krvi. ‚Siva glava‘ in Velika kača sta v zavetju, in puška Sokoljega očesa ne počiva. Pojdi! Unkas in ‚Odprta roka‘ se tukaj ne poznata. Dovolj je.“

Počasi in nerad odide Heyward iz kočee in stopi med množico, izmed katere naposled nekateri odneso truplo obsojenčeve. Ne da bi se bil kdo menil zanj, je potem major hodil po vasi, da bi kje odkril sled o Alici. Ali vse je bilo zastonj, in tako se je naposled zopet obrnil k posvetovalni koči, kjer so že sedeli nekateri vojščaki in kadili. Unkas je stal nekoliko od njih; stražil ga je mlad Huronec. O Davidu pa ni bilo duha ne sluha. Resno, kakor se je jako dobro prilegalo vedenju zbranih glavarjev, je Heyward sedel na svoje mesto. Starejši vojščak, ki je govoril kanadski, se obrne k njemu. „Kanadski oče ne zablja svojih [otrok,“ je dejal; „zel duh živi v ženi enega mojih mladih mož; ali ga utegne prepoditi večji tujec?“

„Duhovi so različni,“ dé Heyward, ki je nekoliko poznal čarodejstva, kakršna uporabljajo Indijanci pri obsedencih, „vsi pa se ne umaknejo sili modrosti.“

„Moj brat je velik zdravnik,“ reče lokavi divjak, „ali ne bi hotel poizkusiti?“

Heyward prikima. Že odstavi vojšček pipo in si potegne plašč črez prsi, da bi odšel, kar se prikaže mogočna postava glavarjeva ob vratih. Molče sede prišlec na drugo stran riževega snopa, na katerem je sedel Heyward. Nehotoma se major zdrsne, zakaj prišlec ni bil nihče drugi kakor Magua.

Malomarno, kakor bi ne bil kar dva dni na napornem lovu, si Magua natlači pipo in se zavije v dim.

„Pozdravljen z lova!“ izpregovori naposled eden izmed vojščakov, „ali je moj prijatelj našel zdravilno vodo?“

„Mladi vojščaki so se natovorili ž njo,“ reče Magua, „Šibeči trs naj gre na lovsko stezo; srečal jih bo.“

Velik molk nastane, ko je glavar izpregovoril prepovedano ime. Vojščaki so večinoma uprli oči na tla, in samo nekateri mlajši so iskrih oči gledali na starega moža, sedečega klavernega v kotu. „Laž je to,“ pravi starec s povzdignjenim glasom, „sina nisem imel. Veliki duh je dejal: Wissentussov rod bode izmrl — srečen, kdor ve, da umre ž njim vred poguba v njegovem rodu. Dogovoril sem.“

Stroge šege njegovega ljudstva so bile staremu očetu naložile pretežko preizkušnjo, in izraz njegovih oči se ni strinjal z bahastimi

besedami. Še nekaj časa je stal, potem si je zakril obraz s plahto in tih odšel.

„Eden izmed Delavarcev se je plazil okolo naše vasi,“ povzame naposled star glavavar.

„Ali so mu moji mladi vojščaki vzeli skalp?“

„Imel je predobre noge,“ odgovori oni ter pokaže na nepremično stoječega Mohikanca; „tam-le stoji.“

Črez nekaj časa otrese Magua pepel s pipe in vstane, da bi pogledal jetnika. Njiju oči se ujamejo; nobeden jih ne povesi. Divje veselje zaigra na ustnih Huroncu; globoko se oddahne in dé: „Hitri jelen!“

Kakor električna iskra je zletelo sovraženo in vendar čislano ime od ust do ust, in vsi so se ozrli na vojščaka, ki je bil že čestokrat proti najboljšim vojščakom njih rodu izpričal svojo hrabrost.

Miren nasmeh je krožil mlademu Mohikancu na ustnih, in Magua je kaj dobro občutil njega zaničevanje. Preteč dvigne roko in jo strese proti jetniku, da zarožljajo lahki srebrni okraski na njega zapestnici: „Mohikanec, po tebi bode!“ reče s sovražnim glasom.

„Zdravilne vode ne ožive več mrtvih Huroncev,“ odgovori Unkas v blagozvenečem jeziku delavarskem; „besneče vode rose njih kosti —

njih možje so ženske, njih ženske so sove. Pojdi, skliči huronske pse, da bodo videli vojščaka. Moj nos je užaljen, ker duha kri strahopetnikovo.“

Poslednje besede, mereče na smrt Šibečega trsa, so globoko ranile ponos huronskih vojščakov. Lokavi Magua pa je vedel izkoristiti občo nejevoljo. Pripovedoval je vse, kar se je bilo dogodilo ob Glenskem otoku, povedal, kako je la longue Carabine s tovariši napadel Huronce, in naposled je klical osveto brezpojojnim duhovom padlih tovarišev. „Kličejo nas na pomoč; odšli so na blažena lovišča brez sekire in noža; ta madež na imenu Huronskem moramo oprati s krvjo, in zato umri ta Delavarec!“

Ta nagovor je globoko vplival na poslušalce. Vsi so kar goreli za osveto. Duncan je trepetal za prijatelja, toda kamen ne more biti bolj brezgiben, nego je bil izraz Unkasovega obličja. Zaničljivo se smejoč, je potem zrl vojščake, ki so imeli naročilo, naj mu zvežejo roke z jermeni od ličja.

„Odženite ga na temen kraj, kjer je molk!“ zakliče Magua Huroncem, odhajajočim z jetnikom, „bomo videli, ali more Delavarec spati ponoči, če ve, da bo zjutraj umrl.“

Nato molče odide. Ko glavar, ki je bil naprosil Duncana pomoči, pokadi svojo pipo, namigne majorju, naj gre ž njim. Ta je bil vesel, da more zopet na čisti zrak.

Nista šla v vas, ampak proti sosednjim gričem. Zdajci ugledata nekaj črnega, kar se je nepričakovano dvignilo na poti. Indijanec se ustavi, nevede, ali bi šel dalje. Duncan pa se močno prestraši, zakaj tista neznana stvar je bila — medved. Vedel je pač, da imajo Indijanci časih to zver za domačo žival, toda prihajal je čimdalje nemirnejši, ko je medved korakal za njima. Zdajci odmakne Indijanec vrata od skorje in stopi v gorsko jamo. Ravno sta hotela zapreti vrata, ali medved ju je prehitel in stopal dalje za njima. Enkrat je celo položil velikanske šape Duncanu na rame, sicer pa mu ni storil nič žalega.

Tako dospo vsi trije v prostorno, razsvetljeno jamo, katero je delilo več sten iz lesa in vejevja na razne stanice. Huronci so imeli tukaj spravljene svoje zaklade, in tukaj je bila tudi bolna Indijanka. Duncan stopi k njenemu ležišču. Ne začudi se malo, ko ugleda med več ženskami tudi prijatelja Davida.

Na prvi pogled se prepriča, da bolnici ni več pomoči. To mu je bilo seveda jako prav. Gamut pa v tem začne slovesno prepevati.

Heyward se prestrašen zgane, ko začuje za seboj zadnjo kitico z glasom, ki je prihajal kakor iz groba. V kotu je sedel medved na zadnjih nogah in mrmraje ponavljal glasove, ki so bili nekamo podobni petju. Vzgrožen se obrne tudi David in vzkliknivši: „Tukaj je, čaka vas“ — plane iz jame. Glavar ga še pogledal ni. Dostojanstveno stopi k bolni hčeri in ukaže ženskam, naj odidejo. „Sedaj pokaže moj brat svojo umetnost,“ dé Duncanu. Ta je ravno hotel pričeti zagovor, ko medved divje zamrmra.

„Mojstri umetnosti so si vselej zavidni,“ dé Huronec. „Odhajam; poskrbi zanjo, prijatelj, žena je vrlega mladega vojščaka.“ „Miruj,“ reče proti ljuti živali, „saj že grem.“

Duncanu se je zdelo, kakor bi zver poslušala, kako so zveneli koraki glavarjevi vedno bolj iz dalje. Kako pa se začudi, ko medved prikobaca k njemu in mu položi šape na rame! Nehotoma se ozre, kje bi bilo kaj orožja, medved pa strese kosmati kožuh in se s šapami prime za rilec. Zdajci pade ljuta glava po strani, in začuje se znan glas: „Ali ste me vendar že spoznali ali ne?“

Osupel pogleda Heyward v obraz oglednikov.

„Kaj se pač vse lahko naredi iz lovca!“ vzklikne veselo presenečen. „Ali povejte mi, zakaj ste se upali tako brezupnega početja?“

„Naj ob kratkem povem dolgo povest,“ reče Sokolje oko. „Ko sem poveljnika z Delavarcem spravil v staro bobrsko bivališče, sem šel z Unkasom v drugo taborišče. Ali ste videli dečaka?“

„Žal da, ujet je. Jutri bode moral umreti.“

„Prav zaradi njega sem tukaj. Poslušajte dalje. Trčila sva ob tolpo Huroncev, ki so se vračali domov. Unkas je sledil bežečega Huronca in zašel v zasedo. V tem sem se nekoli-kokrat spoprijel z lopovi. Nekaj sem jih pobil na tla in prišel do njih koč. Sreča je hotela, da sem prišel na kraj, kjer se je sloveč čarovnik njih rodu ravno lišpal z medvedjo kožo. Pobil sem ga s puško in mu vzел kožuh, da bi bil sam medved čarovnik.“

„In izvrsten medved ste bili,“ reče Heyward.

„Ti moj ljubi Bog, da ne bi še posnemal prav takšne zveri! To ni nič takega. Ali povejte mi, kje je deklica?“

„Po besedah pevčevih bi utegnila biti skrita v tej skali.“

„Po medvedje grem iskat slaščic,“ reče oglednik in se pripravi, da bi splezal na ločilno steno. Dospevši na vrh, namigne Duncanu, naj molči, in hitro zopet spleza na tla.

„Tukaj je,“ mu šepne na uho, „in skozi ta vrata lahko pridete do nje. Najprej pa si izmijte barvo z obraza, da se vas ne ustraši.“

Duncan stori tako in že prihodnji hip obstoji pred vrati dupline, ki je bila napolnjena z vsakovrstnim plenom. Našel je Alico blede in trepetajočo; toda David jo je bil že poprej pripravil na njegov poset. „O, Duncan,“ je vzkliknila, „saj sem vedela, da me ne boste zapustili! Toda ali ste sami?“

Heyward jej na kratko pove, kaj se je bilo pripetilo. Zdajci pa se začuje hripav smeh za njima. Skozi skrivna vratca je bil nagloma vstopil — Magua, ki je sedaj z žarečimi očmi gledal na jetnika. Brez orožja major ni vedel, kaj storiti. Mislil je že, da sta izgubljena. Magua pa izpregovori:

„Belokožci love lokave bobre, rdečkožci pa vedo, kako se love Yankezi.“

„Stori, kar hočeš“, vzklikne Heyward razdražen. „Zaničujem te.“

„Ali bode beli mož tudi na kolu govoril tako?“ se zareži Magua.

„Tukaj in tam, vpričo vseh tvojih tovarišev!“

„Prav. Tedaj grem po mlade vojščake, da bodo videli, kako belokožec moški prebije muke.“

Ravno hoče oditi skozi hodnik, po katerem je bil prišel Heyward, ko mu preteče mrmranje udari na uho. Medved mu ob vhodu zastopi pot.

„Glupec,“ reče Huronec nejevoljen, „igraj se z ženskami in otroki, ne pa z resnimi možmi.“

Poizkusil je priti mimo trdovratne živali. Ali ta ga zdajci objame tako silno, da je komaj dihal. Duncan precej razume, kaj to pomeni. Prime za jermen od kozlovega usnja, ki je ležal nekje na zvežnju, in takoj obleži Magua, zvezan za roke in noge, na tleh. Potem mu še zamašita usta.

„Kako pa je capin prišel semkaj?“ vpraša oglednik. Duncan mu pokaže skrivna vrata. „Tedaj morava skozi drugi izhod dospeti v gozd. Zavijte deklico v to-le indijansko obleko. Toda nesti jo morate, zakaj sled njene male noge bi jo utegnil izdati.“

Heyward stori tako in stopi z lahkim bremenom na ramenih proti sobi, kjer je ležala bolna Indijanka. Ko se približata izhodnim durim, začujeta zunaj mrmrajoče glasove.

„Povejte ljudem, ki stoje zunaj, da sva zlega duha uklenila v sobo in da je treba ženo odnesti v gozd, da poiščeva krepilnih zelišč.“

Divje mrmraje, odpahne medved vrata in stopi iz jame, Duncan pa za njim.

„Ali je moj brat pregnal zlega duha?“ vpraša glavavar, ki je bil Duncana privedel k bolnici. „Kaj nosi v naročju?“

„Tvojo hčer ponesem v gozd, da jo tam okrepim z zelišči. Bolezen jo je zapustila in je zaprta v skali. Preden vzide solnce, bo tvoja hčer v svojem wigwamu.“

Ženske vsečno zamrmrajo. „Pojdite,“ pravi glavavar, „jaz pa se pojdem v jamo borit z zlim duhom.“

„Ali ste brez uma? Vsakogar, ki bi šel vanjo pred solnčnim vzhodom, bo prijel. Potem šele izgubi svojo moč.“

Svarilo je imelo zaželeni uspeh. Čarovnika sta nemočena dospela do gozda. Ko je bil človeški medved dosti daleč od koč, se je ustavil. „Ta steza drži do potoka, ob njega desni strani najdete ognje drugega rodu. K temu morate iti in prositi varstva. Če so pravi Delavarci, ste v zavetju. Bog vas čuvaj!“

„Kaj?“ vzklikne Heyward presenečen. „Ali ne greste z nama?“

„Huronci imajo v pesteh ponos Delavarcev, poslednjega Mohikanca! Oteti ga moram, če se dá.“

Nič niso pomagali vsi ugovori Duncanovi. Ogladnik mu seže v roko in se odpravi nazaj

proti kočam. Bilo mu je seveda jasno, kakšne nevarnosti ga čakajo. Oprezno se približa kočam. V najsprednejši je brlela luč. Sokolje oko veselo presenečen ugleda v njej Davida. Glavo je podpiral z rokami in sedel ves zamišljen. Oglednik nemudoma vstopi v medvedji obleki. Prestrašen vzpogleda pevec. Nehote seže po piščali in že hoče poizkusiti glasben zagovor, ko ga oglednik nagovori: „Le pustite piščalko; govorjenje je sedaj boljše od petja.“

„Kdo si, neznana pošast?“ vpraša oni ves vzgrožen.

„Ali je verjetno, da ne poznate mojega glasu?“ reče Sokolje oko ter se razkrije.

„Je li mogoče, vi ste?“ vzklikne David olajšan. „Takega čuda še nisem videl med pogani.“

„Nič se ne čudite. Rajši mi povejte, kje je Unkas.“

„To bi vam že povedal, pa mislim, da mu utegnete več škodovati nego koristiti.“

„Dovolj. Pojdite z mano k njemu.“

Rekši si oglednik zopet zakrije obraz in stopi iz koč. Ona koč, kjer je bil Unkas ujet, je stala sredi vasi. Torej še misliti ni bilo, da bi se jej približala skrivaj. Zaupajoč na svojo opravo, krene Sokolje oko naravnost tja. Ko

tistih pet divjakov, ki so stražili kočo, ugleda Davida in njegovega spremljevalca v dobro znani opravi enega izmed najbolj slovečih čarovnikov, se jima precej umaknejo. Odití pa niso hoteli, češ, da bodo ugledali tudi kaj skrivnostnih čarovnih opravil.

„Delavarci so ženske“, povzame David, katerega je bil oglednik poučil, kako naj nagovori enega izmed stražnikov. „Ali želi moj brat zvedeti, kako Hitri jelen prosi ženskega krila? Ali bi ga rad videl jokajočega na kolu vpričo Huroncev?“

Pohvalen „Hugh!“ je pričal, kako bi takšna slabost veselila nagovorjenega divjaka.

„Prav“, reče David, „torej reci mojim bratom, naj odstopijo, da bode modri mož dihnil v psa.“

Huronec razjasni tovarišem namen Davidov. Radi se nekoliko umaknejo od vhoda in mignejo čarovniku, naj vstopi. Ali medved godrnjaje obsedi.

„Modri mož se boji, da ne bi njegova sapa zadela njegovih bratov in jim ne vzela poguma,“ pravi David nadalje. „Odstopiti morajo še bolj.“

Huronec slušajo, in čarovnika vstopita. Unkas je izpočetka mislil, da so njegovi sovražniki res prignali pravega medveda k njemu. Ko pa za-

čuje kačje sikanje oglednikovo, se pozorno ozre in krepko pogleda medveda. Nato šepne: „Sokolje oko!“

„Hitro mu razreži vezi!“ zapove oglednik pristopivšemu Davidu. Ta stori tako in v istem hipu vrže oglednik medvedjo kožo raz sebe. Nato potegne dolg nož iz žepa in ga poda Unkasu. „Rdeči vragi so zunaj“, mu veli, „bodi pripravljen. Kam gremo?“

„K želvam.“

„Prav, toda pred vrati preži šest Mingov in na Davida se ne moreva zanašati.“

„Huronci so bahači“, reče Unkas zaničljivo, „teko kakor polži.“

„V tekanju jim nisem kos“, pravi Sokolje oko.

„Tedaj ostane Unkas, da se bode boril s sovražnikom delavarskih vojščakov in umrl.“

„To je moška beseda“, odgovori oglednik in mu stisne roko. „Poizkusimo z zvijačo. Odeni se z medvedjo kožo; vem, da boš delal medveda prav tako dobro kakor jaz.“

Unkas stori po njegovih besedah. Nato se Sokolje oko obrne k Davidu in reče: „Vi pa vzemite mojo lovsko srajco in kapo; dajte mi zato svojo plahto in svoj klobuk. Tudi naočnike in piščalko mi posodite, in ako se kdaj zopet vidiva, dobite vse z zahvalo nazaj.“

David rad priyoli. V nekaterih hipih sta bila preoblečena.

„Malo hudo bode pač za vas“, reče oglednik robato - prostodušno, „in popolnoma se morate delati glupega, da vam ne store kaj zla. Ali pa bi morda rajši tekli z nama?“

„Ne“, reče David odločno. „Ostati hočem mesto Delavarca; boril se je zame in povrniti mu hočem njegovo prijaznost.“

„Tedaj pa se stisnite semkaj v kot in molčite, dokler morete. Če bo pa treba, zapojte, da se bode vse potreslo. Z Bogom.“ Krepko stisne pevcu roko in odide z novim medvedom.

Ko stopita med Huronce, začne Sokolje oko iztezati roke in posnemati Davidovo petje. Eden izmed divjakov ju ustavi.

„Ali bodo Huronci čuli vzdihе delavarskega psa?“

Tako grozno mrmranje se v tem hipu oglasi iz medvedjega žrela, da mladi Indijanec izpusti roko oglednikovo in preplašen odskoči. Indijanci so bržkone mislili, da spada petje oglednikovo in mrmranje medvedovo k zagovoru, in so ju pustili, da sta šla dalje.

Počasi in mogočno sta korakala ob bivaliških. Najmanjša neopreznost Davidova bi ju bila utegnila izdati. Videla sta tudi, kako so se

stražniki bližali koči, da bi se prepričali o čarovnem vplivu. Dospevši v gozd, začujeta iz kočee, kjer je bil Unkas, grozen krik.

„Sedaj je čas, sleči medveda,“ reče oglednik tovarišu ter potegne dve puški s potrebnim strelivom iz grma. „Naj le ta svojat poišče najin sled, dva vsaj bodeta izdihnila. Bog čuvaj vrlega pevca!“ Hitro se izgubita v gozd.

Peto poglavje.

Ko so radovedni stražniki skozi razpoko pogledali v kočo, so izprva mislili, da sta čarovnika tako pretvorila Unkasa v brezobrazno postavo. Ko pa ugledajo Davidov obraz, planejo vsi tako razkačeni nanj, da je že mislil: „Sedaj bo po meni.“ Prestrašen zapoje na vso moč. To ga je rešilo, zakaj Indijanci so se spomnili njegove slaboumnosti.

Planejo iz koč naznajat tovarišem, da je jetnik ušel. Zdajci je bilo okolo dvesto vojščakov na nogah; gnetli so se okolo posvetovalne koč. Najstarejši glavarji se zbero na posvet. Zaman so poizvedovali, kje je Magua. V tem priženo Davida, in ko še začujejo poročilo stražnikov in povest Indijanca, ki je bil oče bolni ženi, začno pozvedovati lokavo, kakor je to že dano divjakom. Deset najodločnejših glavarjev stopi v jamo, kjer je bila bolnica. Našli so bolno, ženo, dasi so bili mnogi trdili, da jo

je zdravnik odnesel v gozd, mrtvo na ležišču. Precej nato se zavali temna postava iz sosednje izbe v sobo. Bil je Magua. Takoj mu razrežejo vezi, in glavar vstane kakor razdražen lev: Nobene besede ni dejal, ali krčevito je zgrabil nož in iskrečih oči meril okrožje, kakor bi iskal koga, da se mu osveti. Videč povsod le znane obraze, zaškriplje z zobmi od togote.

„Naj umre Delavarec!“ zatuli z grmečim glasom. Dolg molk nastane.

„Zel duh je bil med nami“, odgovori najstarejši glavar. „Delavarec je ušel!“

„Ušel?“ ponovi Magua zamolklo. „In vi ne poznate zlega duha, ki divja med Huronci, ki je ubil moje mlade vojščake ob padajoči vodi in zvezal Renarda? Ali ne poznate Dolge puške, psa, ki ima pod belo kožo srce in lokavost indijanskega vojščaka?“

Divje tuljenje se oglasi ob tem imenu. Magua pa hipoma izpremeni glas. „Pojdimo k posve-tovalnemu ognju“, deje resno in stopi skozi vrata. Vsa drhal se usuje za njim v posve-tovalno kočo.

Tamkaj jim Magua, že popolnoma miren, razloži svoj načrt. Znano je že, da so bili Coro poslali k Delavarcem, nezanesljivim sosedom, in sicer samo zato, da bi se jim laskali. Kakor so naznanili nekateri dospeli ogledniki, so držali

sledovi obeh beguncev v delavarsko taborišče. Nekateri glavarji so hoteli takoj napasti Delavarce, ali Magua je dejal, da pojde sam k njim zahtevat jetnike nazaj. Če bi jih pa ne izročili, bi jim zapretil z vojno. Vsi so bili naposled zadovoljni z njegovim predlogom.

Ko napoči drugo jutro, stopi dvajset oboženih vojščakov v Maguovo kočo, da bi ga spremili. Poslikani so bili tako, da se je iz njih barev poznal njih mirni namen.

Hodili niso dolgo. Ko delavarski glavarji ugledajo Maguo, ga vzprejmo resno. Njih najspretnejši govornik stopi k njemu.

„Modri Huronec je dobro došel. Ali prihaja zajutrkovat s svojimi brati?“

Ko Magua prikima, stopi glavar z gostom v svojo kočo; za njima stopijo še trije najstarejši možje. Nekaj časa so se menili o lovu, na katerem je bil Magua, potem pa je dejal huronski glavar: „Ali dela jetnica mojim bratom kaj nadleže?“

„Nič,“ odgovori oni.

„Če dela kaj nadleže, jo pošljite k nam.“

„Nič ne dela nadleže,“ reče glavar s podarkom.

Magua je bil nekoliko v zadregi. „Prinesel sem vam nekaj daril,“ pravi nato, vstane in razgrne pred Delavarci vse polno dragocenosti,

katere so bili Huronci vzeli ubitim ženam pri trdnjavi William Henry.

„Moj brat je velik glavar,“ reče prvi govornik dokaj prijazneje. „Hvala mu.“

„Huronci ljubijo svoje prijatelje, Delavarce. Isto solnce jih je pobarvalo, in njih pravični možje bodo po smrti lovili na istih loviščih. Ali ni moj brat zasledil kakega oglednika v gozdih?“

„Tuji mokasini so bili ob mojem taborišču; njih sled seza do mojih koč.“

„Ali ni moj brat prepodil psov?“

„To ne sme biti, tujei so nam dobro došli.“

„Tujci pač, ne pa ogleduhi,“ reče Magua. „Yankezi so bili v mojih wigwamih, pa niso bili dobro došli. Nato so pobegnili k Delavarcem. Eden izmed njih mi je ubil dokaj mladih vojščakov.“

„Kdo je to?“

„Dolga puška!“ pravi Magua s poudarkom. Glavarji se začudijo in prestrašijo. Dolg molk nastane. Naposled sklenejo poslati še po druge odlične možje. Vse taborišče je bilo skoro pokonci. Kakih tisoč mož, žen in otrok se je zbralo čez kake pol ure na posvet. Mirni so čakali, kaj bode. Le časih je kdo pogledal na posamič stoječo koč. Trije jako stari možje stopijo naposled iz nje. Eden je imel nad sto let. Bil je častitljivega obraza, na prsih je nosil

svetinjo, na srebrnih laseh diadem od srebra z dragocenimi okraski, s katerih so vihrala tri svetla nojeva peresa.

„Tamenund!“ je odmevalo od ust do ust. Magua je že večkrat slišal ime modrega delavarskega glavarja, o katerem se je pravilo, da občuje z velikim duhom. Najodličnejši možje sedaj stopijo pred starčka in si spoštljivo polože roke na glavo, kakor bi prosili njegovega blagoslova. Nato odide nekaj mladih vojščakov v kočo po jetnike. Skoro se vrnejo z njimi. Prvi sta prišli sestri, za njima Heyward in naposled oglednik. Unkasa ni bilo.

„Kdo izmed vas je La longue Carabine?“ vpraša eden izmed starih glavarjev. Niti Duncan niti oglednik ne odgovorita. Šele ko glavar ponovi vprašanje, pravi Heyward: „Dajte nama orožje, da boste videli.“

Glavar radoveden ogleduje Heywarda. „Kaj je privedlo belega moža med nas?“

„Prišel sem po hrano in zavetje.“

„To ne more biti, zakaj divjačine je dosti po gozdih in zavetja tudi ne potrebuje pravi vojščak.“

Srčno pristopi sedaj oglednik in reče: „Jaz sem La longue Carabine, kakor me imenujejo Mingi. Odgovoril pa nisem, ker je to ime laž.“

Zakaj ime mi je Natanael, moji prijatelji, Mohikanci pa so mi vzdeli častno ime: Sokolje oko.“

Vsi se ozro po krepkem možu, ki je zase zahteval častni priimek. Glavar pa se obrne k Magui.

„Moj brat je dejal, da se je splazila kača v moje taborišče. Koga je mislil moj brat?“

Huronec pokaže na oglednika.

„Ali bi moder Delavarec verjel zviti lisici?“
vzklikne Duncan.

Maguove oči se zažare od srda. Glavar pa se zopet obrne k njemu: „Mojega brata so nazvali ležnika; njegovi prijatelji se srde zaradi tega. Dajte mojima jetnikoma njiju puški, pa bomo videli, kdo je pravi.“

Prijatelja dobita povelje, streljati preko sedeče množice v lončeno posodo, ki je stala kakih šestdeset korakov na drevesnem deblu.

Heyward se nasmehne ob misli, da bi se kosal z oglednikom. Vendar je bil odločen se toliko časa izdajati za Dolgo puško, dokler ne bi spoznal Hurončevih namenov. Zato ustrelil. Krogla se zapiči tik posode v les. Glasen pohvalen klic je pričal, da se je zdel vsem strel jako dober.

Sedaj prime oglednik puško in sproži, ne da bi pomeril. Posoda se razleti na vse strani.

Strelec vrže puško zaničljivo na tla. Nekateri so glasno pohvalili ta strel, drugi pa so dejali, da je zadel le slučajno. Vnel se je skoro prepir, ali stari Delavarec je ukazal, naj streljata jetnika še enkrat.

„Ali vidite tam bučo na drevesu?“ vpraša oglednik majorja. „Če ste strelec, za katerega se izdajate, prestrelite.“

Buča je visela ob jermenu na trhli veji, kakih stoinpetdeset korakov daleč. Heyward je meril, kakor bi mu šlo za življenje. Krogla se zapiči tikoma buče v drevo. Glasno vriskaje pozdravijo izborni strel.

„Dosti dobro za častnika,“ reče oglednik prezirno in ustrelil potem sam. Mlad Indijanec naznani, da ni nikjer videti sledu o krogli.

„Glupec,“ reče Sokolje oko, „zunaj seveda ne, ampak v buči je!“ Nato spleza Indijanec na drevo, potegne bučo z njega in jo zavriskavši dvigne. Krogla je šinila skozi vrat posodi in prebila dno. Pohvale ni bilo konca ne kraja.

„Zakaj si nas hotel preslepiti?“ vpraša glavar Heywarda. „Ali misliš, da Delavarci ne ločijo mladega panterja od mačke?“

„In vendar ne bodo spoznali ležnivega ptiča pevca v Huroncu,“ odgovori major.

„Prav,“ dé glavar, pogledavši Maguo. „Bomo videli, kdo bo zamašil ušesa Delavarcem. Brat, govori, Delavarci poslušajo.“

„Véliki duh, ki je ustvaril ljudi,“ začne Magua, „jih je pobarval različno. Nekatere, bolj črne, nego so medvedje, je naredil za sužnje in jim naložil neprestano delo, druge, bolj bele, nego je hermelin, je postavil za kramarje, za pse proti njih ženskam in za volkove proti njih sužnjem. Dal jim je srce kakor kamen in jezik ležniv kakor klic divje mačke. Najemljejo vojščake za boj, njih dolge roke grabijo zemeljske zaklade in oklepajo deželo od Velike slane vode do Velikih jezer. Bog jim je dal vsega dovolj, in vendar jim še ni dosti. To so belokožci. — Druge pa je ustvaril s kožo, bolj svetlo in rdečo od solnea ter jim dal to deželo, pokrito z drevjem in polno divjačine. Veter jim je napravil jase v gozdih, solnce in veter sta jim zorila sadove, in prišel je sneg in jih učil zdržnosti. Če so se borili med sabo, so se le zato, da bi merili moči kakor možje. Bili so hrabri, pravični in srečni. Nekaterim je odkazal snežene pokrajine, druge je poslal proti solnčnemu zapadu, še druge k Velikim vodam. Svojim ljubljencem pa je dal peščene bregove Slanega jezera. Ali poznajo moji bratje ime njegovega najljubšega ljudstva?“

„Bili so Lenapi!“ vzklikne kakih petdeset glasov.

„Da“, reče Magua in spoštljivo nagne glavo. „Solnce jim je vzhajalo iz vode, ki je slana, in zahajalo v vodi, ki je sladka. Ali čemu bi moder rod spominjal stare velikosti, njega dejanj, premage, bede? Ali ni nihče med vami, ki bi vedel, da govorim resnico?“

Vsi pogledajo na Tamenunda. Le-ta vstane, oprt na oba prijatelja.

„Kdo kliče otroke Lenapov?“ vpraša zamolklo. „Zakaj bi govoril Delavarcem o dobrih, ki so izgubljena?“

„Prijatelj Tamenundov govori tako“, reče Magua in stopi bliže.

„Prijatelj?“ ponovi starec mračno. „Ali so Huronci gospodarji na zemlji? Kaj hoče Huronec tukaj?“

„Pravice hoče. Njegovi jetniki so pri njegovih bratih, in prišel je, da poterja svojino.“

„Pravičnost je prvi zakon velikega Manita. Dajte tujcem jedi, potem, Huronec, vzemi, kar je tvojega, in odidi.“

Starec sede, nekaj mladih vojščakov pa stopi k majorju in ogledniku ter jima zveže roke. Magua zmagoslavno pogleda žrtvi in jima migne, naj gresta za njim. Zdajci pa plane Cora s povzdignjenimi rokami pred starca in ga naprosi

usmiljenja in pravičnosti. Odklonil jo je. „Če nečeš poslušati mojih prošenj“, vzklikne deklica brezupno, „poslušaj vsaj nekoga izmed svojega rodu, ki ga še niso prignali k tebi.“

Tamenund se vprašaje obrne k sosedu. „Kača je“, odgovori le-ta, „rdečkožec v službi Yankezov; obdržali smo ga za muke.“

„Naj pride semkaj.“

Precej nato priženo Unkasa pred Tamenunda, ki ga vpraša: „V kakšnem jeziku govori jetnik z Manitom?“

„V jeziku svojih pradedov, Delavarecev.“

Zamolcklo, nejevoljno mrmranje nastane med množico.

„Delavarecev!“ ponovi starec. „Videl sem pač, da ptiči, ki letajo čez gore, žive v bivališčih človeških, ampak nikoli še nisem videl, da bi bil Delavarec tako brezčasten in bi se po kačje priplazil v taborišče svojega rodu.“

„Tamenund je poslušal petje ležnivih ptičev“, odgovori Unkas z blagozvenečim glasom, „in njih ležnive pesmi so ga premotile.“

Stari glavavar se zdrzne in nagne glavo po strani, kakor bi poslušal glasove pozabljenega napeva. „Ali sanjam?“ vzklikne, „kakšen glas je to? Ali mi zopet sije poletje na staro glavo?“

Starec zamiži. Mislili so, da se meni z velikim duhom. Glavar poleg njega ga opomni jetnika, rekoč:

„Ležnivi Delavarec trepeče, da bi začul Tamenundove besede; tuli kakor pes, če mu Yankezi pokažejo sled.“

„In vi“, odgovori Unkas, „cvilite kakor psi, če vam Francozi vržejo odpadke svoje divjačine.“

Dvajset nož se zablisne po teh perečih besedah. Tamenund pa povzame zopet: „Delavarec, ti nisi vreden svojega imena. Vojščak, ki zapusti svoj rod, je izdajalec. Storite ž njim, kar veleva zakon.“

Ob divjem tuljenju naznani drug glavar, da mora jetnik prebiti ognjeni poizkus. Kakor besen hoče Heyward raztrgati vezi, Cora se zgrudi pred Tamenunda, in celo Sokolje oko zre boječe. Edino Unkas je ostal miren. Indijanec mu potegne srajco z života, da bi ga potem odgnal h kolu. Zdajci pa ostrmi in pokaže kakor otrpel na želvo, svetlomodro vtetovirano na prsi Unkasove. Mohikanec ponosen dvigne roko proti množici in pokaže z drugo na svoje znamenje. „Lenapi“, deje z zvenečim glasom, „moj rod nosi vašega. Vaš slabi rod stoji na moji lupini; in ako bi vaš ogenj uničil to znamenje — — moj rod ostane prvi med Delavarci.“

„Kdo si?“ vpraša Tamenund in vstane.

„Unkas, sin Chingachgookov, potomec Vélike želve.“

„Ali se mi sanja?“ vzklikne starec. „Hvala vélikemu duhu, da te je poslal semkaj!“

Velik molk nastane. Unkas pa ponosen dvigne glavo in izpregovori: „Nekoč so gospodarili tukaj Sacamori. Kri želvina se je vrnila na zemljo do Chingachgooka in njegovega sinu. Če se nam véliki duh zopet nasmehne in dé: Pridite, pojdemo ob reki in vzamemo, kar je našega!“

Zdajci stopi k ogledniku in mu prereže vezi. „Oče“, pravi nato, „ta belokožec je pravičen mož in prijatelj Delavarcem.“

„Belokožec je pobijal moje mlade vojščake“, odgovori Tamenund.

„Ležniv ptič med Mingi je to šepnil Delavarcem na uho,“ pravi Sokolje oko. „Boril sem se z Mingi, Delavarcem pa sem bil vedno prijatelj.“

Pohvalen klic zazveni med množico. Tamenund pa izpregovori: „Sin mojega brata“, pravi Unkasu, „ali ima Magua zmagovalčevo pravico do tebe ali tvojega prijatelja?“

„Nima je!“

„In tujec in bela deklica, ki sta prišla v moje taborišče?“

„Naj odpotujejo po prosti poti.“

„In ženska, ki jo je Huronec pustil pri mojih vojščakah?“

„Moja je!“ vzkrikne Magua zmagoslavno. Težak vzdih se izvije Unkasu: „Tako je.“

„Tedaj vzemi, kar je tvojega, in odidi!“ razsodi Tamenund. Magua prime jetnico za roko.

„Stoj!“ vzklikne Duncan. „Bodi usmiljen, Huronec, bogato odkupnino dobodeš. Pravični Tamenund, bodi usmiljen!“

„Besede so izgovorjene“, reče starec truden, „možje ne govore dvakrat.“

Zdajci pristopi Sokolje oko.

„Huronec, ne maram te, niti ne morem reči, da sem že kdaj ljubil kateregakoli Minga. Marsikdo izmed tvojega roda bi še padel; bodi pameten in vzemi mene mesto deklice.“

Magua nepotrpežljivo odmaje.

„Dam ti svojo puško po vrhu.“

„Ali bi dal La longue Carabine svoje življenje za žensko?“

„Dam ga!“ vzklikne oglednik odločen. —

„Unkas, puško darujem tebi, saj veš, kje je. Lahko me osvetiš.“

Veselo so pozdravili takšno žrtev. Nekaj hipov je pomišljal Magua, potem pa je položil jetnici roko na rame in dejal: „Huronec ni blebatač; pridi!“

„Tvoja jetnica sem in pojdem za tabo! Vas pa, plemeniti mož, zahvaljujem iz dna srca. Skrbite za mojo sestro, in Bog vas bode plačal. Z Bogom, Alica, z Bogom, Duncan.“

Duncan zaškriplje z zobmi in stopi k Magui. „Zakon prepoveduje Delavarcem, da bi te zadržali, mene pa ne zadržuje nobena obveza.“

„Huronec“, ga ustavi Unkas, „pot ti je prosta, ampak ko bode stalo solnce nad drevesi, pridemo za tabo.“

„Vrana kroka“, reče Magua porogljivo. „Kje so ženske delavarske? Pošljite svoje puške Huroncem, da vam dajo jesti divjačine in peči žito. Pojdite, plujem vam v obraz.“

Mračno so zaslišali take besede, ali neprestopni zakoni indijanske gostoljubnosti so varovali Maguo, in odšel je svoboden z jetnico iz vasi.

Šesto poglavje.

Dokler so še videli Huronca in njegovo žrtev, so bili Delavarci mirni, ali njih strasti so ljuto bruhnile na dan, ko so videli, kako se je njih mladi glavar spogledaval z drugimi vojščaki. Vse je vrelo in se gibalo, kakor roj čebel, ki samo še čaka vodnika, da zleti v daljo.

Pripravljali so se na boj. Ko je stalo solnce nad drevesi, je Unkas naznanil, da je poteklo premirje z Maguo. Najprej pošljejo nekaj oglednikov, in potem odjaha nad dvesto vojščakov v gozd. Zdajci ugledajo moža, prihajajočega od sovražne strani. Bil je David.

„Dobro došli, stari prijatelj,“ ga pozdravi Sokolje oko; „povejte brž, kaj namerjajo Mingi.“

„Tako divje vriskajo, da sem prestrašen pobegniti od njih. Skriti preže v gozdu in pred vasjo.“

„Kje je Magua?“ vpraša Unkas.

„Med njimi. Prišel je s Coro od Delavorcev, jo skrili v jamo in se potem kakor besen volk postavil na čelo svojim vojščakom.“

Napotijo se dalje. Velik mir je bil povsod, ali oglednik se ni dal motiti. Oprezno je vodil malo četo proti strugi malega potoka. „Ob vodi bomo hodili“, dé svojim bojnikom, „dokler ne začutimo Huroncev. Vi pa,“ reče Davidu, „bi storili bolje, ako bi se vrnili v vas, zakaj hodili bomo preko trupel huronskih psov.“

„Ne grem“, odgovori David iskrečih oči. „Prebil sem z deklico, ki jo hočete oprostiti, že mnogo nevarnosti in je nečem zapustiti, ne da bi se bil boril zanjo.“

Oglednik ga osupel pogleda. „Ali saj ne utegneta sukati orožja.“

„Mečem pa pračo kakor judovski deček, ki je ubil Golijata.“

„No, prav, pa pridite.“

Še nekaj časa so hodili ob potoku, ne da bi jih bil kdo nadlegoval. Toliko pa da dospo do jase v gozdu, pokne za njimi kakih deset pušk. Eden izmed Delavarcev se zgrudi smrtno zadet.

„Nazaj, prijatelji!“ vzklikne oglednik, „in ne ostanite jim dolžni nobenega strela!“ Ska-kaje od drevesa do drevesa, so preganjali sovražnika, ki se je polagoma umikal. Toda Huronci so polagoma dobivali pomoči, in vnel se je srdit boj. Ranjenih pa ni bilo dosti, ker sta se obe stranki kolikor mogoče skrivali za drev-jem. Oglednik je bil s svojimi ljudmi že v ve-

liki stiski; ker bi se bilo pa težko umekniti, je vztrajal, najsi se je bilo bati, da ga ne obkolijo. Zdajci začuje odtod, kjer se je bil postavil Unkas, bojni krik in rožljanje z orožjem. Oglednik predre nemudoma dalje, Huronci se umaknejo, in boj se zavleče z jase v goščo, kjer se vname srdito klanje.

V tem odločilnem hipu počí strel Huroncem za hrbtom, in precej nato zazveni divji, grozen bojni krik.

„To je Chingachgook!“ zavrisne Sokolje oko in se odzove kriku. „Zdaj jih imamo med seboj!“

Huronci se razkrope preko jase; mnogo jih na brezupnem begu pade od sovražnih krogel. Sokolje oko in Chingachgook se pozdravita kaj presrčno, takisto Heyward in Monro. Oglednik je zahteval, naj stari Mohikanec prevzame poveljništvo, in Chingachgook je bil s tem precej zadovoljen. Njegovi vojščaki so se lotili ubitih Huroncev in so jih skalpirali, svoje mrličé pa so spravljali v zavetje. Potem so se nevdržno podili v ozko, temno dolino, kjer se je Unkas še vedno bil z veliko silo huronskih vojščakov.

„Boj se vleče na položje,“ dé Heyward. Sokolje oko pa pravi: „Huronci bodo krenili v sotesko, kjer so bolje zavarovani, in potem jih lahko primemo od strani. Chingachgook, zaženi

svoj bojni krik in postavi se na čelo svojim vojakom, jaz pa ti bom na položju ščitil hrbet.“

Takoj zazveni bojni krik Mohikančev. Sovražniki osupnejo, zbeže, in Unkas udari s kakimi sto možmi nanje. Majhna sovražna četa se umakne na višino, s katere je bil Chingachgook ravno odšel. Med njimi je bilo najbolj videti Maguo. Ko ga Unkas ugleda, plane samo z nekaterimi vojščaki nanj. Ko oglednik zapazi njegov drzni namen, skoči za Huronci, ki se hitro umaknejo na višino. Tako dospo preganjanci in preganjevalci do vasi huronskega rodu, kjer se ob posvetovalni hiši vname poslednji, obupni boj. Naši prijatelji so pobili še marsikaterega sovražnika, toda Mague niso dobili v pest. Videč, da pada tovariš za tovarišem, je Magua z dvema prijateljema odhitel z bojišča. Unkas udere za njim. Magua plane v duplino, oglednik pa udari s kopitom svoje puške po vratih in jih razdrobi; nato se vsi zadreve po tesnem hodniku dalje. Že so mislili, da jim izgine ubežnik, kar zapazijo na koncu hodnika belo oblačilo. Vzgrožen spozna Heyward Coro, ki sta jo tirala s seboj dva huronska vojščaka po ukazih Maguovih. Kolikor so jim pripuščale moči, so vihrali za sovražniki. Heyward in Unkas jih naposled dohitita na gori ob groznem prepadu.

„Stoj, pes!“ zakliče Unkas Magui in zavihti sekuro proti njemu.

„Ne grem dalje!“ se začuje zdajci glas Corin, „umóri me, če hočeš, ampak dalje ne grem!“

„Ženska!“ zakriči Magua in zavihti nož nad njeno glavo, ali Cora ga pogleda neustrašena. Sedaj pa se zasliši z višine jaren vzkrik — Unkas skoči na skalnati rt. Magua odstopi za korak. V tem času pa njegov spremljevalec zabode Coro v srce. Kakor tiger plane Magua na morilca, da bi ga kaznoval za prehitro dejanje. Ali Unkas mu zastavi pot. Magua se vrže nanj in ga z nožem rani v prsi. Navzlic smrtni rani je imel Unkas še toliko moči, da je nasprotnika podrl na tla. Ko nato padajoč dvigne roke proti Magui, mu ta še nekolikokrat zasadi nož v prsi. Ljuto vzkliknivši od veselja, skoči morilec čez široko režo in se požene dalje vkreber. Še eden skok, pa bi bil srečno došel črez prepad. Preden pa se požene, se obrne proti ogledniku in mu srdito zapreti z roko. Nato se požene, toda izgreši tla. Samo še z roko se ujame za grm.

Sokolje oko pomeri nanj. Toda silni mož se je ves tresel od razvnetosti, tako, da mu je puška kar trepetala v roki. Magua se spusti nekoliko nizzdol in se z nogo upre ob skalo. Sedaj pomeri oglednik še enkrat. Roka mu je mirna kakor skalovje okolo njega. Sproži — Magua se z glavo nizzdol zvrne v grozno globočino.

Drugo jutro je bil rod Delavarcev v silni žalosti. Res da so uničili vse Huronce, ali slavili niso zmage. Molče so se vsi zbrali nekje v bližini, in slovesen molk je vladal med njimi. Poleg nosilnice, kjer je ležala mrtva Cora, je stalo šest delavarskih deklic; potresale so gozdne cvetice na mrtvo deklico. Ob njej je sedel ubogi oče s sklonjeno glavo. Poleg njega je stal razoglav Gamut; žalujé je slonel Heyward blizu ob drevesu. Ali še druga tožna skupina je bila videti na nasprotni strani. Tja so bili posadili Unkasa, vsega odičenega z nakitom njegovega rodu. Pred njim je sedel Chingachgook brez orožja, neposlikan in je neprestano zrl na mrtvega ljubljenca. Poleg njega je stal oglednik, oprt ob puško, na vzvišenem prostoru pa je sedel Tamenund.

Črez nekaj časa vstane sivi očak delavarskega rodu. Videti je bil slaboten, kakor bi se bil v enem dnevu postaral za mnogo let.

„Možje delavarski“, povzame z zamolklim glasom, „Manitov obraz je za oblakom, njegovo oko se je obrnilo od vas, njegova ušesa so zaprta, jezik mu molči. Ne vidite ga, in vendar je njegova sodba vpričo vas.“

Dolgo časa je trajalo, preden je izginil vtisk tega groznega prerokovanja. Nato so pričele ženske rahlo, tožno petje, in deklica, odlična po

rojstvu, je slavila padšega Unkasa. Za njo so druge poslavljale tujo deklico in jej želele pokoja na blaženih loviščih. Ko je še eden izmed glavarjev izpregovoril nekaj besed v spomin Unkasu, so deklice dvignile nosilnico s Coro ter se, pojoč žalostne pesmi, napotile proti griču, okolo katerega je bilo nasejanih nekaj smrek. Za njimi je stopal oče, ki sta ga podpirala David in Heyward. Na griču so deklice postavile nosilnico na tla in molče čakale, dokler ni izpregovoril oglednik, rekoč: „Kar so storile moje hčere, je dobro; beli možje jih zahvaljajo.“

Zadovoljne s to pohvalo, položé deklice mrtvo Coro v krsto od brezove skorje in jo spuste v pripravljeno jamo. Molče jo nato zagrebejo in pokrijejo s sočnim listjem. David zapoje z mehkim glasom pobožno pesem, Monro odkrije sivo glavo in naposled migne ogledniku, naj se v njegovem imenu zahvali indijanskim deklicam za njih dobroto.

Monroju in Heywardu z jokajočo Alico vred sedaj ni bilo kaj iskati med Delavarci. Iskreno so se poslovili od oglednika, ki je še ostal pri prijatelju Chingachgooku, in so odjahali.

Unkasa so pokopali slovesno po svoji šegi. Sedečega tako, da je bil z obrazom obrnjen proti vzhodu, so ga položili na tla poleg njegovega bojnega in lovskega orodja. Ko so bili

vsi zbrani okolo grobišča, je Chingachgook vzpogledal in dejal tožno: „Čemu žalujejo moji bratje? Čemu se jokajo moje hčere? Ker je mladi vojščak odšel na srečna lovišča? Ker je glavar častno dopolnil svojo dobo? Manito potrebuje takega vojščaka in zato ga je poklical k sebi. Moj rod je ločen od bregov Slanega jezera. Sam sem na svetu — —“

„Ne, ne!“ vzklikne oglednik in mu preko nosilnice poda roko. „Nisi sam! Jaz ti bodem brat in prijatelj! Tvoj sin naju je zapustil za malo časa, ali pozabila ga ne bova, poslednjega iz rodu mohikanskega! Ostala bodeva skupaj!“

Stari Mohikanec prime oglednika za roko, in kakor padajoče deževne kaplje so se usipale njiju solze skupno na počivališče plemenitega mrliča . . .

Oglednik je ostal še dokaj let pri Delavarcih. Zvedeli so, da je ‚Sivo glavo‘ kaj skoro Bog poklical k sebi in da je ‚Odprta roka‘ njegovo hčer Alico odvedel k naselbinam belokožcev onostran Slanega jezera, kjer so se jej naposled posušile solze.

